

TELE·DATIST

4

Septeml

6e jaargang,

datist

datist

5e jaargang, juni 1984

Personeelsorgaan Philips Data Systems

Het ontstaan van PCI

Een (terug)blik op Data Systems

Unidata avontuur

De -200 actie

Integratie TS-DS

De rol van TDS

Van de redactietafel

Dit jubileumnummer is bestemd voor alle gepensioneerden en het actieve personeel van Philips Telecommunication and Data Systems in Apeldoorn.

Redactie:

Mw. N. Vlas

Foto's:

Uit allerlei archieven,
makers veelal onbekend.

Tekeningen:

G. Rozeboom
U. Slot

Met bijdragen van:

G. Bindels
W. Hoekstra
Y. Jorna
J. Pelgrom
L.D. van der Sleet
P. de Vos

Bij de viering van een jubileum hoort een terugblik. We halen bij zo'n gelegenheid graag herinneringen op. Het teruggaan in de tijd levert niet alleen weer beelden op uit het verleden, we beleven het allemaal in gedachten opnieuw.

Het bladeren in oude fotoboeken, het lezen van oude documenten, het maakt je toch wel wat weemoedig. Er is vaak heel wat veranderd. Bijvoorbeeld in de presentatie naar buiten. Het terugzien van commerciële documentatie waarin fotomodellen in mini-rokjes naast onze apparatuur voorkomen is een bewijs daarvan.

Al die jonge mensen, die nu op heel andere werkplekken worden teruggevonden, vergrijsd en met meer rimpels, soms zelfs enigszins kaal.

Alle verhalen die in je opborrelen, die men je ook vertelt tijdens de speurtocht naar het verleden. Ze zijn een boekwerkje waard.

Het kostte heel wat speurwerk om het een en ander bij elkaar te zoeken. Een dynamisch bedrijf als het onze richt zich steeds op de toekomst.

Vasthouden van de historie wordt bijna als een misdaad gezien!

Gelukkig hebben een aantal mensen in persoonlijke archieven iets van onze gang en wandel behouden. Dankzij hun hulp is er een verantwoorde geschiedschrijving tot stand kunnen komen. We hebben daarbij de grote lijnen aangehouden. We hebben niet de illusie daarbij volledig te zijn geweest.

Maar... de belangrijkste perioden komen toch voor het voetlicht met heel wat wetenswaardigheden, die - hopen we - zo hier en daar volledig nieuw voor u zijn.

Dankzij de welwillende medewerking van onze vroegere hoofddirectie de heren Jorna, De Vos en Pelgrom (in chronologische volgorde) heeft de redactrice veel over de gang van zaken

kunnen achterhalen.

Met behulp van het fotoarchief in Eindhoven, de persoonlijke verzameling van de heer Jorna, al hetgeen de heer Slot redde van vroegere wegwerpacties en van die en gene een enkele snapshot is er heel wat fotomateriaal voor dit nummer boven tafel gekomen. Oorspronkelijk lag het in de bedoeling om de DATIST nog eenmaal te doen herleven. De daarvoor in het verleden gebruikte druktechnieken waren niet optimaal. En voor een gedenkboek wil je toch streven naar een betere kwaliteit. Daarom is besloten dit feestnummer als eerste op basis van de met ingang van 1988 voor de Tele-Datist bepaalde vormgeving te laten verschijnen. Het nummer is uitsluitend verspreid onder het actieve personeel en gepensioneerden van de vestigingen.

De redactrice hoopt dat u er het nodige plezier aan beleeft!

25 jaar Philips Apeldoorn

Dit jubileum van onze vestiging Apeldoorn is niet zo maar een jubileum. Het is tevens een 25-jarig jubileum van de computerindustrie van Philips in Nederland.

Wij zijn er trots op dat voor de kernactiviteiten Data Systemen, binnen Telecommunication and Data Systems, nog steeds de hoofdzetel in Apeldoorn is gevestigd.

Deze 25 jaren waren geweldig dynamisch, uitdagend, en stonden in het teken van een enorme wereldwijde concurrentie, van een explosieve groei, maar ook van sterke afslanking.

De feestcommissie heeft gemeend een overzicht te moeten maken van deze 25 jaar en dit in een extra "jubileum TELE·DATIST" vast te leggen.

Ik ben ervan overtuigd, dat alle medewerk(st)ers in Apeldoorn van PTDSN en TDS-PI dit zeer op prijs zullen stellen.

Ik wens u allen heel veel genoeg bij het lezen van dit jubileumnummer en ik ben er zeker van dat dit een extra stimulans is om in Apeldoorn nog gemotiveerder te blijven werken aan de groei en dus de continuïteit van TDS/PTDSN.

Ir. L.D. van der Sleet
Voorzitter PTDSN-directie

Deze éénmalige uitgave van de TELE·DATIST staat geheel in het teken van de viering van 25 jaren computeractiviteiten binnen het Philips concern.

We kunnen ons er met recht over verheugen en er ook trots op zijn dat we deze mijlpaal hebben bereikt.

De basis van de Philips computerindustrie werd in 1963 in Apeldoorn gelegd. Ik grijp dan ook graag de gelegenheid aan U allen, medewerk(st)ers van Philips Telecommunicatie en Data Systemen in Apeldoorn, van harte geluk te wensen met het 25-jarig jubileum van Uw vestiging.

De achter ons liggende jaren zijn niet altijd even gemakkelijk geweest. Er hebben heel wat veranderingen plaatsgehad. In de laatste vier jaar ben ik daar persoonlijk bij betrokken geweest. Het was en is verheugend te merken dat U steeds weer met enthousiasme aan de slag gaat en gemotiveerd aan de toekomst van TDS blijft werken.

In het SOPHOMATION concept liggen alle voorwaarden besloten om succesvol te zijn. Voor PTDS liggen er zeker kansen. Het gaat er om die kansen effectief te benutten!

Ik wens U allen, en daarmee PTDS, het beste voor de toekomst.

G. Bindels
Directie TDS-PI

Een (terug)blik op Data Systems

Als je gevraagd wordt een kort woord te schrijven als bijdrage in het jubileumnummer van de TELE·DATIST, dan gaan de gedachten als vanzelf terug naar het prille begin.

Reeds lange tijd waren binnen Philips krachten aan het werk om actief in de computers te gaan.

Door het toenmalige COB (Centraal Ontwikkelings Bureau) onder leiding van ir. Lopes Cardozo is daartoe veel stimulans uitgegaan en ook veel werk verzet. Ir. Lopes Cardozo had - uiteraard - vanuit zijn functie veel contacten met het Natuurkundig Laboratorium in Eindhoven, waar de computersystemen met de namen PASCAL en Stevin waren ontwikkeld en gebouwd.

Na vele vergaderingen in breed Philips verband nam de Raad van Bestuur de positieve beslissing. Het gevolg daarvan was, dat mij door de heren Philips en Tromp werd gevraagd een plaats die mij in de loop der jaren dierbaar was geworden (directie Hollandse Signaal Apparaten in Hengelo) te verlaten en de leiding van de computeractiviteiten op mij te nemen.

Het was mij - ook vanuit mijn eigen werkkring - samen met vele anderen duidelijk hoe wenselijk, ja zelfs hoe dringend, nodig het was om binnen het Philips concern een algemene computeractiviteit te hebben.

Zeker voor de professionele systemen, maar ook voor de bouwstenen waaruit ze zouden bestaan.

Dat werd onomstotelijk aangetoond door de net gestarte, toen nog geheel op militaire toepassingen gerichte, chip-ontwikkeling.

In ons vakgebied waren er velen die zich met grote inspanning opmaakten om een plaats te veroveren naast de toen al dominante IBM.

Deze laatste had het eigen succes omgezet in een handicap voor de anderen door de introductie van het huurmechanisme.

Dit systeem stak sterk af tegen het "voorschot bij de start van een opdracht" stelsel waaraan ik gewend was.

Financieel dus zeker geen gemakkelijke toekomst voor een betrekkelijk late starter. Een toen nog bestaand verschil in basiskosten met de USA van 30% (in ons voordeel) zou echter een grootte-orde kunnen compenseren. Alles tesamen geen reden om niet mee te doen in dit zo beloftevolle gebied van technische vernieuwing.

Er is - in de nu achter ons liggende 25 jaren - inderdaad een enorm stuk geschiedenis geschreven.

Onze eerste trots, de P1000 familie, vulde een zaal en was dienovereenkomstig geprijsd.

Thans is het moment niet ver meer of we kunnen ons veroorloven een microcomputer bij ons op het bureau te zetten met een vergelijkbare prestatie als die van de P1400.

Voor software bestaat thans een geheel zelfstandige, maar vanzelfsprekend sterk gerelateerde, markt.

Terugziende op deze 25 jaren is het duidelijk dat de invloed van de komst van de computers op alle aspecten van de techniek zowel als op gebieden daarbuiten groter is geweest, dan we in de start dachten. Bijna alle apparaten, ook in de consumentensector, zijn heden ten dage van processoren voorzien.

Minder direct zichtbaar, maar daarom zeker niet minder van betekenis, is de toepassing ervan in analyse, ontwerp, fabricage en keuring.

Hierdoor wordt het mogelijk steeds specifieker en sneller te werken onder relatief lage kosten.

Het elitaire begrip "high tech" is gemeengoed geworden.

De electrologica is nog steeds een boeiend en zich snel vernieuwend gebied met - zolang die vernieuwing blijft

Ir. Y. Jorna

voortgaan - een enorme financiële druk. Persoonlijk denk ik dat dit zal doorgaan tot het vak "volgroeid/volwassen" is en we het stadium bereiken waarin opvolgende systemen (hardware en software) de voorgaande versies niet langer meer bijna waardeloos maken, maar deze met redelijk gebalanceerde waarde laten voortbestaan.

Ik wens allen die meedoen in dit bijzondere vak veel enthousiasme, nuchter inzicht en analytisch vermogen, en ...volharding om onder de hoge financiële druk deze snelle technische ontwikkelingen en de wijzigingen in de markt verder te trekken. Plezier bij het werk zal dan zeker een deel van de beloning zijn.

Moge het allen goed gaan!

Ir. Y. Jorna.

(Ir. Jorna was van 1963 tot en met 1977 voorzitter van de directie van N.V. Philips Computer Industrie / N.V. Philips Electrologica / Philips Data Systems).

De jaren 70 - 80

In de zeventiger jaren beheerste IBM met 60% (of meer) aandeel de wereldmarkt voor grote computersystemen. In Duitsland opereerde Siemens met overheidssteun en aankooppreferentie. Voor Bull gold hetzelfde in Frankrijk en in Engeland was dit eveneens het geval voor ICL.

Met die zware concurrentie moest Philips op eigen kracht een aandeel in de markt veroveren met de inmiddels gelanceerde P1000-reeks.

Bij Philips realiseerde men zich dat een Europese samenwerking van groot belang zou zijn om te kunnen overleven. Daarom poogde men te komen tot het samengaan van activiteiten bij Philips (Nederland), Siemens (Duitsland) en C.I.I. (Frankrijk) te komen. Ondanks een vrij goede start in 1973 bleek - door allerlei omstandigheden - de basis voor de samenwerking met C.I.I. weg te vallen. Alleen doorgaan met Siemens lag toen ook niet meer in de lijn.

Een gevolg van de mislukking van dit samenwerkingsverband was voor Philips dat besloten moest worden de P1000 activiteiten af te bouwen.

Naast de P1000 activiteit in Apeldoorn was - door acquisities, consolidaties en spontane landenacties - nog een achttal andere toeleveringsbedrijven onder de vlag van Data Systems ontstaan. De activiteiten van de ELA op het gebied van dicteren en wordprocessing kwamen hier later nog extra bij.

De taken voor de jaren van 1975 tot begin 1980 lagen enerzijds in het personele vlak (herplaatsing van ongeveer 1200 P1000 medewerk(st)ers) en anderzijds in het organisatorische vlak: wegwerken van overlappingen in het productenpakket en stroomlijnen van de organisatie.

De toenmalige twee-hoofdige leiding van de product divisie, de autonomie van de landenorganisaties en de be-

Ir. P. de Vos

perkte interesse van de Amerikaanse Philips organisatie om in een data systems organisatie te investeren, waren factoren die het moeilijke proces van afbouw enerzijds en opbouw anderzijds vertraagden.

De ontwikkeling op de markt was daarentegen onstuimig.

Het enthousiasme, waarmee gewerkt werd in die jaren, was daardoor des te opmerkelijker. Daardoor - en ook door de lage gemiddelde leeftijd van de medewerk(st)ers - was het ziekteverzuim laagste van het concern!

Iedereen was ervan doordrongen, dat onze activiteiten plaatshadden in de frontlinie van de wereldontwikkelingen op dit gebied, met als voornaamste de ontwikkeling van de chip.

Evenals nu hadden vele artikelen in de wereldpers directe aansluiting op de eigen activiteiten.

Hedentendage is de omschakeling van grote computers naar de kleinere en personal computers evenals de opkomst van de netwerken een volledig geaccepteerd feit. De gebruikers zijn niet langer meer afhankelijk van ge-

centraliseerde computerafdelingen, maar zitten zelf achter het toetsenbord. Die ontwikkeling brengt weer nieuwe uitdagingen, ook voor TDS. Het werken voor TDS blijft daardoor ongelooflijk boeiend.

Ik wens u allen nog veel succesvolle jaren toe!

Ir. P. de Vos.

(Van 1977 tot 1982 voorzitter van de directie van Data Systems).

25 jaar Apeldoorn

25 jaar. Wat lijkt het een eeuwigheid als je eraan begint en wat zijn zij omgevlogen als je na 25 jaar terugkijkt. Dat wil geenszins zeggen, dat die jaren voor allen die deel uit mochten maken van de crew, die de "Apeldoorn" historie hebben geschreven, ook ongemerkt voorbij zijn gegaan.

Zeker wil ik hier niet ingaan op de vele hoogte- en dieptepunten van de afgelopen 25 jaar. Ik ben ervan overtuigd, dat de onvolprezen redactie van de TELE·DATIST dat veel beter kan.

Wel wil ik graag even stil staan bij die mensen, die die historie hebben geschreven. Als echte pioniers hebben zij steeds getuigd van een grote moed en een niet te evenaren wilskracht om het doel te bereiken. Nu na 25 jaar zijn zij veerkrachtiger dan ooit tevoren.

Mensen zijn ongetwijfeld de belangrijkste asset, het belangrijkste kapitaal, dat in de afgelopen 25 jaar in Apeldoorn is opgebouwd. Daarover kan geen enkele twijfel bestaan. In dit verband herinner ik mij een uitspraak van één van mijn vroegere (niet Philips) bazen: "THE COMPUTERINDUSTRY IS A PEOPLES GAME". In de vele jaren dat ik een van de vele Apeldoorn medewerkers mocht zijn, heb ik ervaren hoe waar deze uitspraak is.

De MENSEN hebben Apeldoorn gemaakt wat het is en zullen ook in hoge mate bepalen wat het **worden zal**. Een klein beetje geluk en een goed gesternte is daarbij nooit weg.

Bij een jubileum hoort een wens.

Misschien mag ik beginnen met een reeds lang gekoesterde. Ik denk dat 25 jaar een leeftijd is, waarop veel lieflijke jonge dames uitzien naar een sterke en betrouwbare levensgezel.

Van harte hoop ik dat - als de jongedame gaat zoeken - de juiste partner wordt gevonden en - nog belangrijker - op de juiste wijze aan de haak zal worden geslagen.

Verder wens ik, dat technisch hobbyisme en bureaucratie voor eeuwig in de ban gedaan zijn en hebben plaats gemaakt voor een niet te evenaren teamgeest, niet alleen intern Apeldoorn, maar gezamenlijk met de landen.

Het ga u allen goed!

J. Pelgrom.

(De heer Pelgrom was voorzitter van de directie van Data Systems en later TDS/PI van eind 1982 tot eind 1985).

J. Pelgrom

Keuze vestiging

Bij de keuze van een vestiging voor de nieuwe activiteit binnen het Philips concern werd een geheel van samenspelende factoren, zoals woon- en cultureel klimaat, technische opleidingsmogelijkheden en last but not least de groeimogelijkheden van de bevolking van diverse gemeenten in Nederland uitvoerig bestudeerd.

Dat waren:

Enschede en Hengelo.

De derde Technische Hogeschool bood mogelijkheden. De woningsituatie in beide plaatsen was echter ongunstig.

Arnhem en Nijmegen.

Deze plaatsen leken wegens de reeds aanwezige (groot-)industrieën minder geschikt als vestigingsplaats. Er was een woningtekort in beide plaatsen en ook was er geen industrieterrein beschikbaar.

Alphen aan de Rijn.

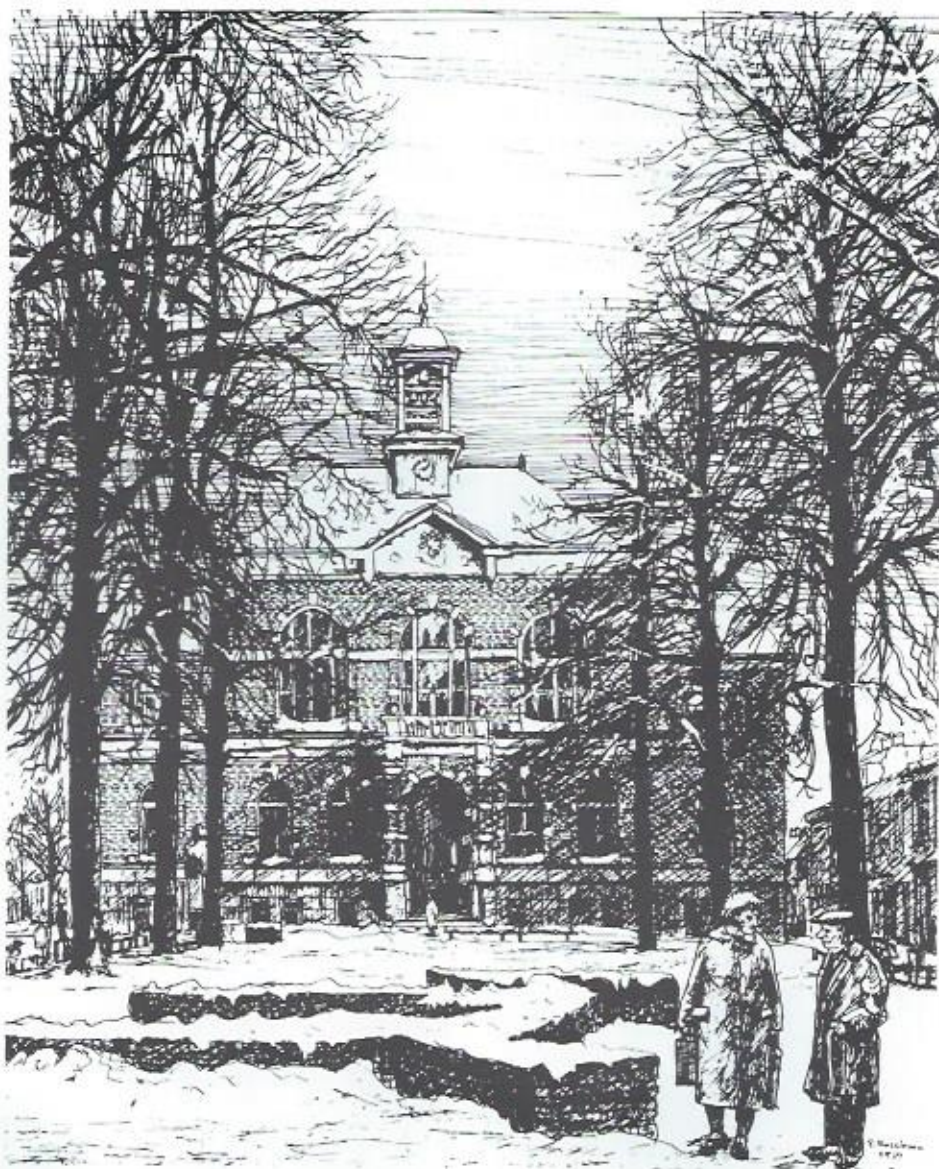
Hoewel deze plaats zeer gunstig is gelegen ten opzichte van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, met op 25 km afstand de luchthaven Schiphol, werd ook deze gemeente afgewezen. Het ontbreken van industrieterrein, een ongunstige woningsituatie en een arbeidsmarkt zonder perspectief waren hier de oorzaken van.

Breda.

Hoewel deze gemeente voldoende technische opleidingsmogelijkheden bood en gunstig gelegen is ten opzichte van Eindhoven en de woon- en werkomstandigheden aan de gestelde eisen voldeden werd toch ook deze plaats als mogelijke vestiging voor PCI afgewezen.

Apeldoorn.

De uiteindelijke keuze viel op deze snel groeiende gemeente. Een qua verschijningsvorm grote plattelandsgemeente, die gezien grootte en sociaal/econo-

Raadhuis Apeldoorn

mische kenmerken als stedelijke gemeenschap kon worden gerangschikt onder de middelgrote steden. Er was voldoende industrieterrein aanwezig. Als woonplaats voldeed Apeldoorn door de mooie ligging aan vele eisen.

Grote industrieën waren - afgezien van de papierindustrie - niet aanwezig en

ook de arbeidsmarkt in deze regio bood perspectieven.

Het ontstaan van PCI

In het jaar 1962 was de in het Natuurkundig Laboratorium in Eindhoven reeds enige tijd in gang gezette ontwikkeling op het gebied van de computertechnieken in een zodanig stadium gekomen, dat het noodzakelijk werd dat de Raad van Bestuur zich ging beraden op de start van een computeractiviteit binnen het concern.

In november 1962 werd in eerste instantie een presentatie voor de Raad van Bestuur voorbereid, waarin vorm en inhoud van een computer divisie waren uitgewerkt.

De Philips Computer Divisie diende de status van een hoofdindustriegroep te krijgen, voor 100% Philips, en met de heren De Jonge en Tromp van de Raad van Bestuur in de Raad van Commissarissen.

Vooralsnog - naar een definitieve vestigingsplaats diende nog te worden gezocht - zou de nieuwe divisie in het Natuurkundig Laboratorium worden gehuisvest.

Ir. Y. Jorna, tot dan in de directie van Hollandse Signaal Apparaten in Hengelo, werd verzocht de leiding van de nieuwe divisie op zich te nemen.

In het masterplan voor produkten kunnen we onder andere lezen:

- dat gestreefd moet worden naar prijzen, die lager zijn dan die van functioneel gelijkwaardige IBM-apparatuur,
- dat de opzet en constructie van de produkten zodanig moet zijn, dat de levertijden 9 à 18 maanden bedragen!
- dat de produkten modulair moeten worden opgebouwd, waardoor gemakkelijk computer-toepassingen kunnen worden gerealiseerd van verschillende capaciteit voor verschillende gebruikers.
- dat bij de samenstelling van de systemen uitgegaan diende te worden

van reeds bestaande standaards, zodat zij in standaard talen programmeerbaar zouden zijn en standaard in- en uitvoerapparatuur (IBM) toepasbaar zouden zijn. enzovoorts.

In eerste instantie zou binnen het Philips concern worden gezocht naar toepassingsmogelijkheden voor computers en naar aanleiding daarvan met proefprojecten worden gestart.

Een aanzet tot een logo.

Eerst nadat een aantal definitieve projecten binnen het concern zouden zijn gerealiseerd, zou de sprong naar buiten worden gewaagd.

Op 7 december 1962 schreef ir. Th.P. Tromp aan alle betrokkenen over de door de Raad van Bestuur genomen besluiten ten aanzien van de nieuwe divisie.

Deze besluiten behelsden onder andere de volgende stappen:

- de hoofdindustriegroep in oprichting diende te worden geconstitueerd in de vorm van een N.V. (naamloze vennootschap).
- de naam van de nieuwe N.V. werd bepaald op Philips Computer Industrie.
- Ir. Y. Jorna kreeg de leiding van de PCI en als vestigingsplaats werd Apeldoorn genoemd.

Het braakliggend bouwterrein.

De oprichting van PCI

Aan de Nederlandse Staatscourant van 14 mei 1963 is met het nummer 92 een bijvoegsel toegevoegd, waarin de officiële instemming dd. 11 februari 1963 van het Ministerie van Justitie, Hoofdafdeling Privaatrecht, Onderafdeling Naamloze Vennootschappen, is vervat ter zake van de voorgenomen vestiging van de N.V. Philips Computer Industrie in Apeldoorn.

Bijvoegsel van de Nederlandse Staatscourant van
dinsdag 14 mei 1963, nr. 92

Nr. 1388

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP: N.V. Philips' Computer
Industrie, te Apeldoorn.

Heden de negentiende Februari negentienhonderd drie en zestig verscheen voor mij, Meester Filippus Kleyn, notaris ter standplaats Apeldoorn, in tegenwoordigheid van de beide na te noemen getuigen: de Heer Ingenieur Ype Jorna, directeur ener Naamloze Vennootschap, wonende Deldenerstraat 105, Hengelo (Overijssel) volgens zijn verklaring handelende als lasthebber van:

I. de Heren:

Meester Anthony Johannes Guépin, vice-president van na te noemen naamloze vennootschap, wonende te Eindhoven, Doctor Schaepman, 23 en

Meester Jan Roelof Schaafsma, wonende te Nuenen, Papenvoortse Heide 2,

die volmacht hebben gegeven als leden van de Raad van Bestuur van de te Eindhoven gevestigde naamloze vennootschap: N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken" en als zodanig die naamloze vennootschap overeenkomstig artikel 18 harer statuten vertegenwoordigend.

II. de Heer Meester Adolf Julius Frans Finze, wonende te Eindhoven, Floralaan Oost 106,

die volmacht heeft gegeven als Directeur van de te Eindhoven gevestigde naamloze vennootschap: „N.V. Philips' Radio" en als zodanig die naamloze vennootschap overeenkomstig artikel 9 harer statuten vertegenwoordigend.

Van de volmachten blijkt uit een onderhandse volmacht, welke na vooraf door de comparant-lasthebber in tegenwoordigheid van mij, notaris, en de getuigen voor echt erkend en ten blijke daarvan door allen getekend te zijn, aan deze akte is vastgehecht.

De comparant verklaarde, dat de door hem vertegenwoordigde naamloze vennootschappen „N.V. Philips' Gloeilampen-fabrieken" en „N.V. Philips' Radio" met elkander oprichten een naamloze vennootschap, waarvoor zullen gelden de volgende statuten:

Naam, zetel, duur, doel.

Artikel 1.

De vennootschap is genaamd: N.V. Philips' Computer Industrie.
Zij is gevestigd te Apeldoorn.

Artikel 2.

De vennootschap is aangegaan voor onbepaalde tijd.

De N.V. P.C.I. werd bij de Justitie ingeschreven onder nr. 82095. De ontwerpacte werd door notaris Kleyn in Apeldoorn op 19 februari 1963 opgesteld en aldaar ondertekend door ir Y. Jorna, F. Kleyn (notaris) en de beide steno-typistes van het notariskantoor de dames Stind en Van Doorn.

De registratie in Arnhem vond plaats op 28 februari 1963 in deel 158 onder nummer 465 en tegen een heffing van f 9.500,—.

In de - in de stichtingsacte vervatte - statuten lezen we onder andere:

(Artikel 3) Het doel der vennootschap is: het ontwikkelen, fabriceren en verhandelen van alle industriële producten, in het bijzonder van elektronische computers, computer systemen, van apparaturen, die mede in combinatie met computers toepassing vinden en van onderdelen en toebehoren van een en ander.

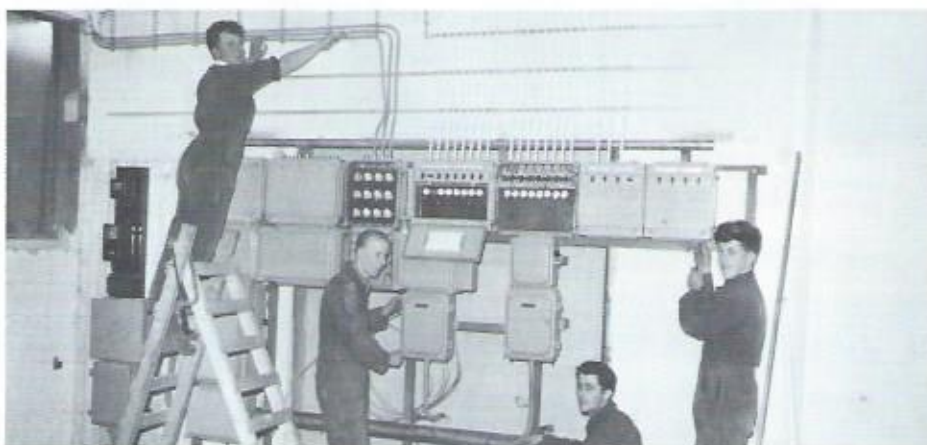
Onder punt I van het artikel 4 (betreffende kapitaal en aandelen) lezen we: het maatschappelijk kapitaal bedraagt tien miljoen gulden (f. 10.000.000,—), verdeeld in tienduizend (10.000) aandelen van éénuizend gulden elk, waarvan bij de oprichting tweeduizend aandelen worden geplaatst, en wel: negentienhonderd (1900) aandelen bij de N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken en honderd (100) aandelen bij de N.V. Philips' Radio.

Met het verkrijgen van de instemming van Justitie (11-2-1963), het opstellen van de stichtingsacte (19-2-1963) en de registratie in Arnhem (28-2-1963) werd de computeractiviteit als zelfstandige divisie in het Philips concern een feit. Als basis voor de jubileumviering in Apeldoorn werd de datum van de stichtingsacte aangehouden.

De Molenstraat

Het gebouw aan de Molenstraat.

De stroomvoorziening wordt aangepast.

De mensen van het eerste uur.

Hoewel het onderkomen van de nieuwe vennootschap nog niet kant en klaar was en er zo hier en daar nog een schilder of electricien aan het werk was, werd het gebouw aan de Molenstraat in Apeldoorn toch op de eerste juli in 1963 betrokken.

Iedereen, die ooit weleens betrokken is geweest bij de eerste opzet van een nieuwe activiteit zal weten dat dat een uiterst plezierige ervaring is, waar je later met enige weemoed op terugziet. Zo'n start, met een gering aantal mensen in een klein gebouw en met een geheel nieuw werkterrein, heeft alle charmes van het avontuur en spreekt een ieder met pioniersbloed aan.

Van die mensen van het eerste uur zijn er maar weinig nog in actieve dienst in Apeldoorn. Een aantal is reeds enige tijd gepensioneerd of is naar elders in het concern of daar buiten vertrokken. Slechts zes van de in 1963 in dienst getreden medewerkers zijn nu nog - na een ononderbroken diensttijd - in Apeldoorn aan het werk.

De huisvesting in de Molenstraat was slechts ter overbrugging van een "dakloze" periode, tot de definitieve vestiging op het industrieterrein Malkenschoten een feit zou zijn. In 1964 werd met de bouw van dit complex aangevangen.

Op 4 februari 1965 kwam een einde aan het verblijf aan de Molenstraat. Op die dag werd het naambordje van het pand geschroefd. Voortaan was de N.V. Philips Computer Industrie gevestigd aan de Oude Beekbergerweg/Oude Apeldoornseweg op de grens tussen Apeldoorn en Beekbergen.

Complex Oude Beekbergerweg

In de presentatie voor de Raad van Bestuur (eind 1962) werden reeds plannen gemaakt voor de bouw van een gebouwencomplex.

Door het Philips bouw- en woningbedrijf "De Nieuwe Erven" werd voldoende grond aangekocht, maar ook werd er zelfs nog een optie genomen op de aangrenzende grond, waar we echter later van afzagen.

In 1964 maakte men een begin met de bouw van het complex, waarvan de ingang lag aan de Oude Beekbergerweg waar nu de fietsenstallingen voor gebouw V zijn.

Het - bij de presentatie aan de Raad van Bestuur getoonde - eerste bouwplan werd slechts gedeeltelijk aangehouden bij de realisering van het huidige complex.

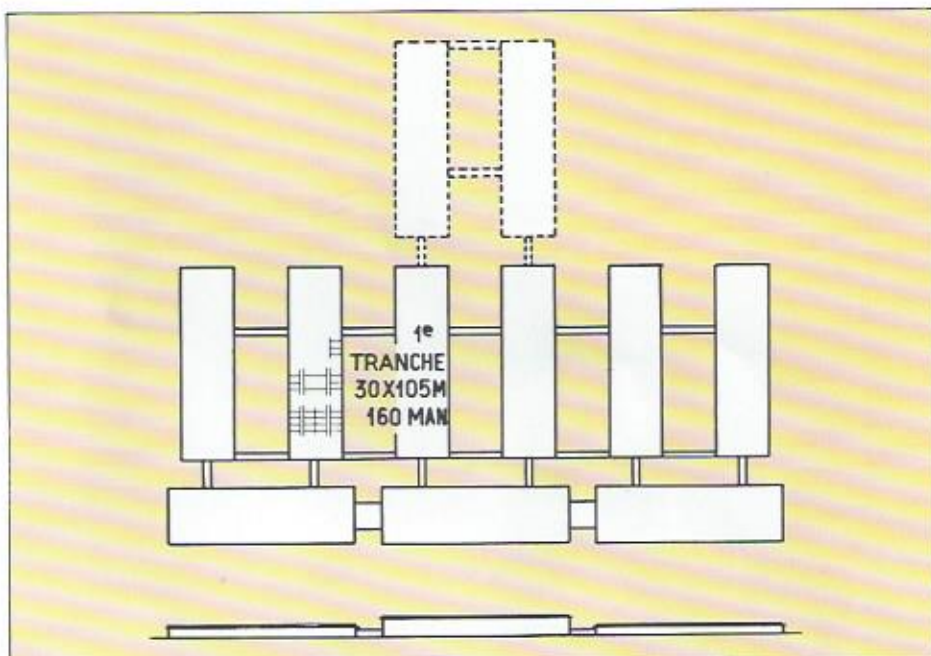
Als eersten kwamen de gebouwen E en D destijds (kantine en ketelhuis) in 1964 gereed. Gebouw B kwam er vrij snel (omstreeks april 1965) na. Dit omdat de huisvesting aan de Molensstraat al gauw te klein bleek.

De gebouwen A en C werden respectievelijk in juli 1965 en februari 1966 betrokken.

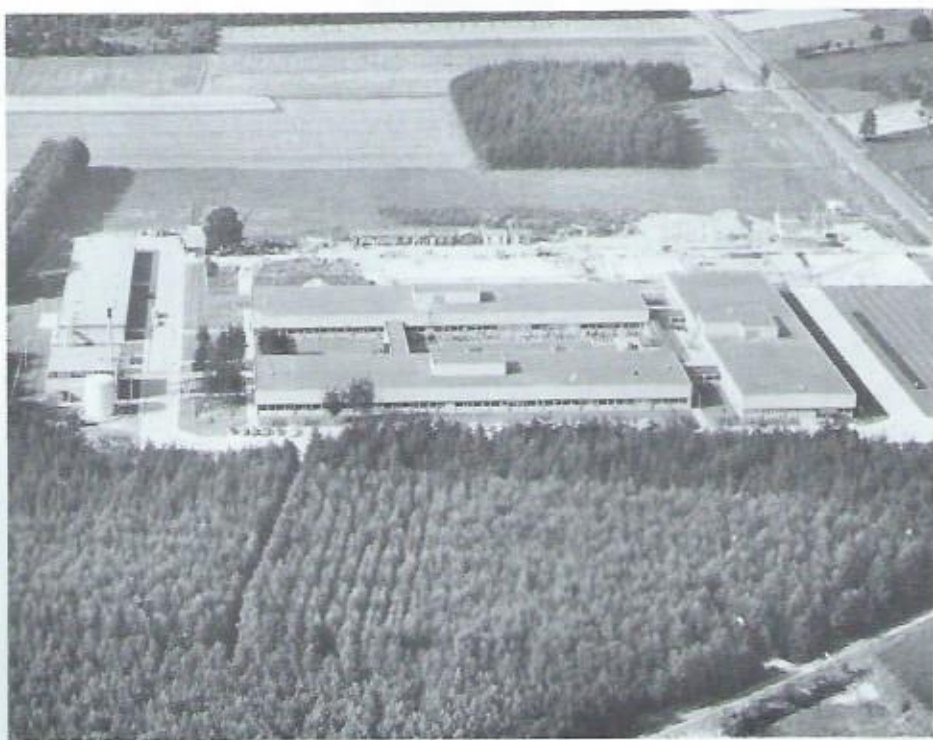
Tijdens de bouw van de vijf genoemde gebouwen kwamen de heren Philips en Tromp tijdens een werkbezoek de vorderingen bekijken.

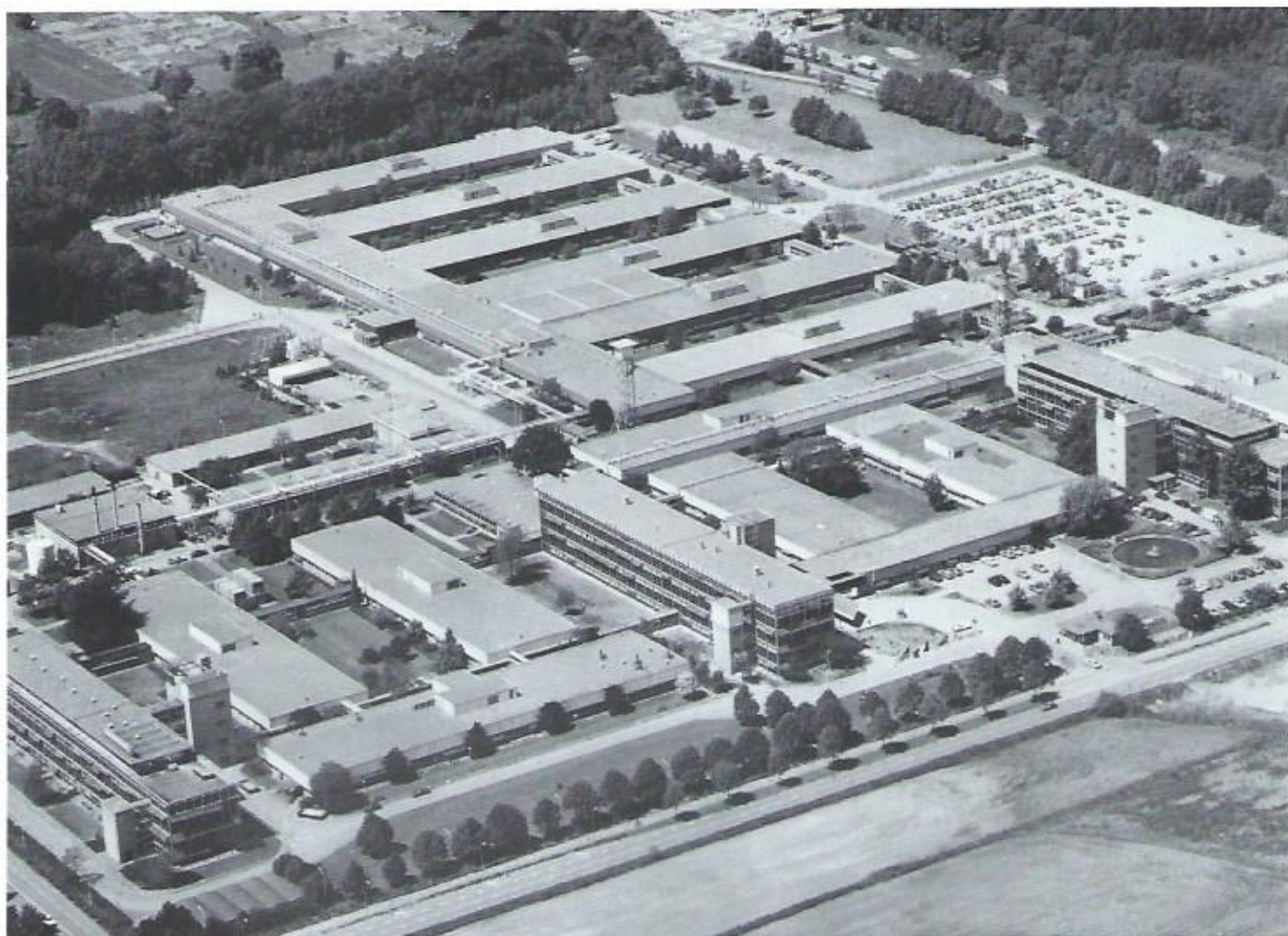
Bezoek heren Philips en Tromp in het in aanbouw zijnde ketelhuis.

Het eerste bouwplan.

Overzicht complex in 1966.

Het huidige complex.

Vrijwel direct aansluitend werd begonnen met de eerste hoogbouw (F), zij het niet geheel volgens het in de pers geschetste plan, waarin in oktober 1966 de directie en de administratieve en de administratieve en ondersteunende afdelingen, zoals o.a. personeelszaken en medische dienst werden gehuisvest.

De groei en ontwikkeling van PCI/Philips Electrologica/Philips Data Systems leidde tot verdere bouw van zowel lage als hoge gebouwen.

Achtereenvolgens kwamen gereed:

- 1966 gebouw P (loge Noordpoort).
- 1967 gebouwen L en M.
- 1968 gebouwen K, N en S.
- 1969 gebouwen O, R, T, X en W.
- 1970 gebouwen Y, AA, AE (loge Hoofdpoort), AB, AD, AC en AG (loge Zuidpoort).
- 1971 gebouwen V, AH.
- 1982 het complex Curacao en
- 1985 de opslag in Beekbergen en gebouw SPB eerste (grootste) deel.
- 1987 tweede deel SPB (het derde deel is gepland voor 1988).

In bepaalde periodes hebben er zelfs nog enkele noodvoorzieningen op het gazon tussen de gebouwen S, C, B gestaan (en dat niet alleen bij de brand van F of de laatste renovatie!).

Vanaf de eerste steen tot aan het laatst gerealiseerde gebouw groeide het totale oppervlak van een krappe 2 naar een ruime 58 duizend vierkante meters.

Het uiteindelijke complex beslaat een vrij groot gebied, dat voorheen deels uit bos en voornamelijk uit weilanden bestond.

N.V. Electrologica

Een groep wis- en natuurkundigen van het Mathematisch Centrum te Amsterdam nam enkele jaren na het einde van de tweede wereldoorlog (1948) het besluit zich te verdiepen in de techniek van de tijdens de oorlog in de Verenigde Staten ontwikkelde "elektronische breinen". Zij waren er zich niet van bewust, dat zij hiermee de grondleggers zouden worden van een nieuwe Nederlandse industrie...

Men wilde weten hoe een computer werkt en wat men er mee kan. Hun studie was echter niet alleen van theoretische aard. Zij bouwden zelf een heel eenvoudige machine, daarna een betere en tenslotte een nog meer volmaakte. Op een ervan werden o.a. de berekeningen voor de constructie van de Fokker "Friendship" uitgevoerd.

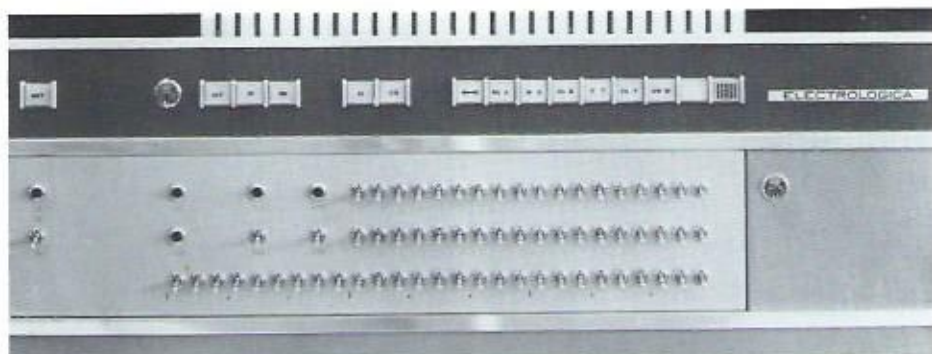
Hierna kwam het ontwerp van een geheel nieuwe machine, de EL X 1, gereed.

Het was baanbrekend: voor het eerst werden transistors in plaats van elektronenbuizen gebruikt; voorts werden magnetiseerbare ferrietkernen voor de bouw van het geheugen toegepast.

De EL X 1 was een "general purpose" machine, die even goed voor administratieve doeleinden als voor technische en wetenschappelijke berekeningen gebruikt kon worden.

Het Mathematisch Centrum is echter een wetenschappelijke instelling en kon zich niet met de bouw van computers voor derden belasten. Gelukkig daagde al spoedig een belangstellende op voor het nieuwe ontwerp. Het was de N.V. Levensverzekeringsmaatschappij NILLMIJ, die reeds een kleine computer bezat en naar een nieuwe, met grotere capaciteit uitzag om haar automatiseringsplannen in volle omvang te kunnen uitvoeren.

Aannemende, dat de nieuwe machine ook bij andere bedrijven en instellingen belangstelling zou wekken, be-

Het bedieningspaneel van de EL X 8.

sloot men een aparte onderneming, de N.V. ELECTROLOGICA, op te richten, die het ontwerp in productie zou nemen (1958).

Vooraanstaande medewerkers van het Mathematisch Centrum namen de technische leiding op zich en de NILLMIJ stelde behalve het kapitaal ook de commerciële staf ter beschikking.

Een nieuwe, nog snellere computer, de EL X 8, werd geïntroduceerd, die door zijn moderne conceptie onmiddellijk veel belangstelling trok. Binnen enkele jaren kon daarom reeds de conclusie getrokken worden, dat Nederlands eerste computerindustrie een levensvatbare, snel groeiende onderneming was geworden, die de toekomst met vertrouwen tegemoet kon gaan.

Groei-explosie.

Toen de productie van de EL X 1 op gang kwam, verhuisden enkele werkgroepen van het Mathematisch Centrum naar een pand in het industriegebied Amstel in de buitenwijken van Amsterdam. Deze ruimte werd al spoedig te klein en zo ontstonden de plannen in Rijswijk een fabrieksgebouw op te zetten, waarin de ontwerpafdeling, het laboratorium, de productie- en controlegroepen en de fabrieksadministratie hun plaats zouden kunnen vinden.

Ook in de commerciële sector zette de

groei gestadig door. De afdeling Bedrijfsadviezen en Verkoop, gevestigd in het moderne NILLMIJ-gebouw aan het Stadhoudersplantsoen te 's-Gravenhage, had voor haar zeer uiteenlopende taken steeds meer personeel nodig en nam snel in omvang toe.

De snelle groei van de N.V. ELECTROLOGICA en de snelle veranderingen in de technieken maakten dat het voor de NILLMIJ moeilijk werd het beheer daarvan te handhaven.

De computerfabricage was voor dit bedrijf een oneigenlijke activiteit en men wilde het dan ook graag afstoten. Philips was reeds in het prille begin betrokken bij de ontwikkeling van de nederlandse computer. Na de oprichting van de Philips Computer Industrie in 1963, was het Philips concern zeer geïnteresseerd in de overname van de N.V. Electrologica. In 1966 werd deze overname een feit.

De activiteiten van het Haagse bedrijf werden geheel geïntegreerd in die van de PCI. De gezamenlijke kennis en ervaring in respectievelijk de PASCAL/STEVIN en EL X 1, EL X 2, EL X 4 en EL X 8 hebben geleid tot het ontstaan van de P1000 serie, die in 1968 officieel op de markt werd gebracht.

De naam van het overgenomen bedrijf leefde voort in de nieuwe naam van het Philips bedrijf, de N.V. Philips Electrologica.

De computer in het leven van Philips

(Uittreksel van toespraak van ir. F.J. Philips voor de aandeelhouders op 27 april 1967)

Ir. F.J. Philips.

Iedereen weet tegenwoordig van het bestaan van computers. Hoewel de computer aanvankelijk is ontworpen als rekenmachine, daarna in gebruik is genomen als administratiemachine, vindt hij nu toepassing op velerlei gebieden van gegevensverwerking.

Zijn eigenschappen als universele informatieverwerkende machine maken de computer zo'n onmisbaar hulpmiddel voor de besturing van allerlei zaken. Dat is vooral belangrijk voor grote organisaties, waarvan het bestuur, door de toenemende technische en organisatorische gecompliceerdheid van onze samenleving, zoveel moeilijker is geworden dan vroeger.

Dit geldt niet alleen voor het besturen van organisaties, maar ook van technische processen in de productie zowel als in het verkeer, waarin het toegenomen tempo ons dwingt tot gehele of gedeeltelijke automatie.

Men realiseerde zich, dat de ontwikkeling van de programmatuur tegenwoordig welhaast meer inspanning

vergt dan de ontwikkeling van de apparatuur zelve.

De computer is een onmisbaar hulpmiddel, maar natuurlijk heeft hij ook zijn grenzen. Het interessante is dat hij de mens in zijn kunnen aanvult.

Inzicht, oordeel en scheppend vermogen zijn de typische eigenschappen van de mens, terwijl de computer met zijn snelheid, precisie en bedrijfszekerheid kan helpen om in korte tijd tot beslissingen te komen en deze uit te voeren.

De informatieverwerking op het bestuurlijke zowel als op het technische

vlak bevindt zich in een snelle evolutie, waarbij overigens waakzaamheid is geboden dat de vrijheid van het individu gewaarborgd blijft.

Onze onderneming is bij deze evolutie ten nauwste betrokken. Niet alleen omdat wij van computers gebruik maken bij het nemen van beslissingen op verschillende niveau's binnen de onderneming, maar ook omdat zich belangrijke afzetgebieden openen.

Montage kerngeheugen (basis van P1000-serie).

Het in 1962 genomen besluit om de ontwikkelingen en produktie van computers en bijbehorende apparatuur als zelfstandige activiteit ter hand te nemen, berustte op verscheidene overwegingen en wel:

1. Wij leverden al lang onderdelen en apparatuur aan de elektronische industrie en daarbij ook aan fabrikanten van computers; wij zaten hierdoor al lang in het vak.
2. In ons Natuurkundig Laboratorium hebben wij ons reeds in een vroeg stadium op de computerproblemen geworpen. Als resultaat werden enkele grote wetenschappelijke computers geconstrueerd en beproefd. Voor die tijd (1961) behoorden zij tot de allersnelsten.
3. Voor gespecialiseerde gebieden waren op verschillende plaatsen in het concern al computersystemen gefabriceerd en geleverd ter waarde van honderden miljoenen guldens. Ook computers werden door ons zelf gemaakt. Op deze wijze hebben we veel ervaring opgedaan.
4. Gezien het voorgaande lag het voor de hand met al onze kennis op zulk een breed technisch vlak ook computers voor meer algemene doeleinden te introduceren. Daarbij is ervaring met de toepassingen van de computer in onze eigen ondernemingen eveneens van groot nut, vooral als we denken aan het feit dat onze klanten kunnen blijven profiteren van de hiermee verkregen software ervaring.
5. Wij menen dat onze organisatie, verdeeld over alle continenten, de mogelijkheden biedt ons op efficiënte wijze van de afzet te verzekeren.

Het heeft ons van het begin af duidelijk voor ogen gestaan, dat een grote en vooral langdurige inspanning vereist zou zijn om op dit gebied met succes te kunnen opereren.

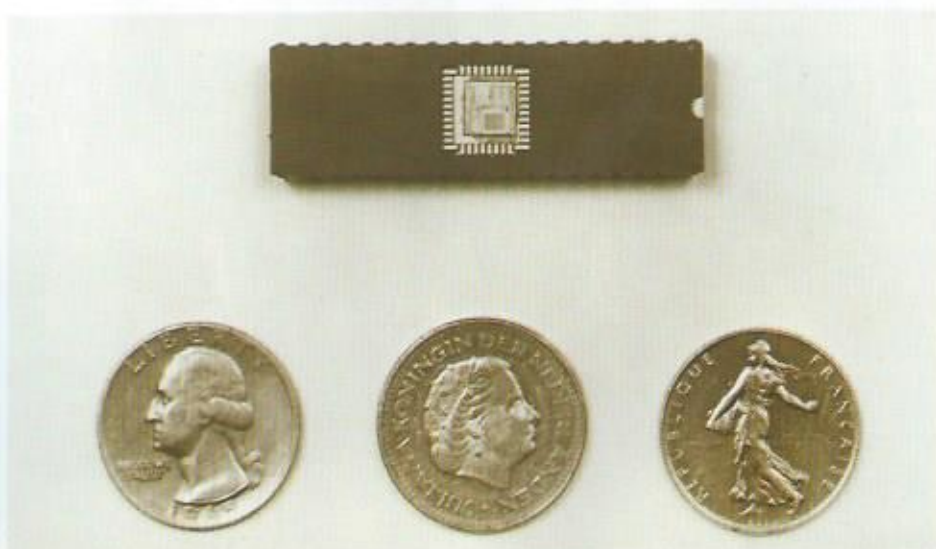
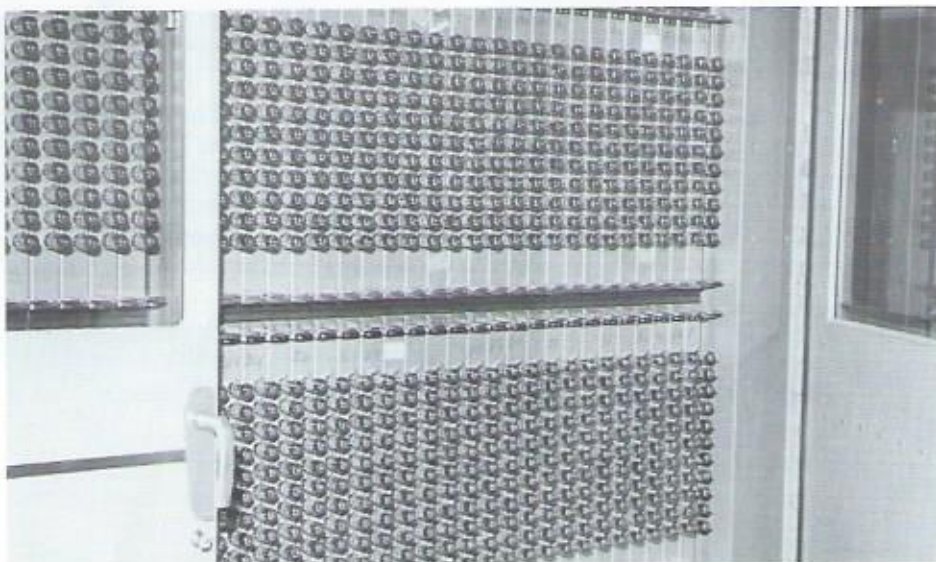
Wij zijn van mening, dat alleen grote ondernemingen, waartoe wij de onze rekenen, zich blijvend op het terrein van de computers kunnen bewegen. Het is twijfelachtig of kleinere ondernemingen de wetenschappelijke, technische, organisatorische en financiële middelen kunnen blijven opbrengen.

Het innemen van die plaats gebeurt niet zonder slag of stoot; daar moet hard voor worden gewerkt.

Onze wil om te slagen, onze overtuiging dat de koers goed is en de deskundigheid van de vele medewerkers, die zich met veel enthousiasme inzetten voor deze taak, zijn onze waarborgen voor succes.

▼ Centrale machine PASCAL.

▼▼ De FAST-chip (basis P4000-serie).

Komst OCS

In de jaren 1965 tot 1969 werden de Siemag Feinmechanische Werke in Eiserfeld (Duitsland) eerst voor 40% en later in hun geheel opgekocht.

Eerst bij de ELA, later geïntegreerd in de Philips Computer Industrie. In 1969 is de divisie Office Computers ontstaan, die zich voornamelijk bezighield met kleine kantoormachines.

De hoofdzetel voor deze activiteit - die onder de vlag van Data Systems opereerde - was in Eindhoven.

De divisie omvatte tevens de voortzetting van de reeds eerder van de ELA overgenomen reken-/telmachines activiteit.

Daardoor werd het noodzakelijk om de OCS divisie wat dichterbij de hoofdzetel te halen. Besloten werd om de hele groep vanuit Eindhoven te verplaatsen naar Apeldoorn.

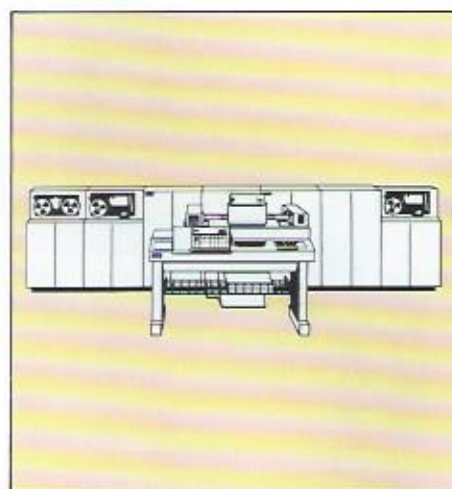
De verplaatsing lukte ten aanzien van het binnen deze divisie werkende personeel niet optimaal. Dat vond zijn terugslag in de verdere activiteiten.

Er ging namelijk nogal wat ervaring en kennis naar elders, hetgeen niet een twee drie weer in te halen viel.

Hierdoor werden niet altijd de juiste keuzen gemaakt. Dat was dan weer merkbaar in de resultaten.

De herstructurering van de organisatie in de jaren '80 en ook de -200-actie vinden hier mede hun oorzaak in.

Na het mislukken van de samenwerking Siemens, CII en Philips in UNIDATA dreef Data Systems nog in hoofdzaak op de inkomsten van deze divisie (95% van de omzet werd hier gemaakt).

De P350 office computer.

De general managers van de nationale verkooporganisaties bijeen in Krasnapolsky (Amsterdam) ter gelegenheid van het release van de legendarische P350 in 1969.

Opening Philips Electrológica

De annoncering van het P1000 computer programma en de officiële opening van ons bedrijf op 12 juni 1968 waren belangrijke gebeurtenissen. Daarmee werd immers een mijlpaal gepasseerd in de ontwikkeling van onze produkten en van onze onderneming.

De opening werd verricht door Z.K.H. Prins Bernhard in aanwezigheid van leden van de regering, staatssecretarissen, leden van de Raad van Bestuur, zo'n 150 directeuren van grote ondernemingen in Nederland, als ook vertegenwoordigers van de pers, radio, NTS en ANP.

Ten behoeve van de feestelijke opening werd een tentoonstelling en een demonstratieprogramma voor de P1000 voorbereid in Hal K.

Op 10 juni 1968 werd de tentoonstelling voor het gehele personeel opengesteld.

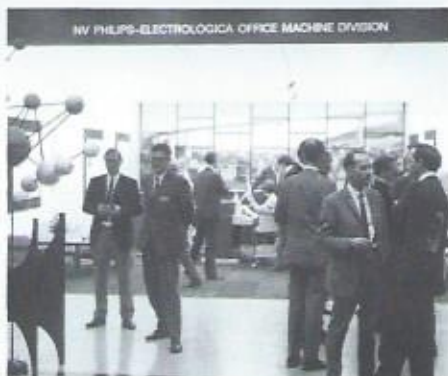
Op 12 juni 1968 had de officiële opening plaats. En hoewel de rode knop waarmee de gordijnen voor de P1000 opstelling geopend konden worden op het laatste moment dienst weigerde, verliet een en ander toch naar wens. De reacties in de pers bij de voorannouncing waren goed en moedgevend, na de opening niet minder positief.

"Er zijn mogelijkheden, die velen van ons wel eens wat beangstigen, als zij erover nadenken hoe in de toekomst ons leven wellicht door de computer zal worden beheerst.

Toch wil ik hier het positieve punt aan de orde stellen, dat de opmars van de computer zoveel nieuwe mogelijkheden voor ons opent, genoeg om tot aanvaarding van de moeilijkheden te komen." aldus mr H.K.J. Beernink, minister van Binnenlandse Zaken, die in plaats van zijn collega van Economische Zaken bij de opening een woordje sprak.

Van links naar rechts o.a.: ir. Tromp (RvB), Prins Bernhard, ir. Philips, locoburgemeester Wieten (Gem. Apeldoorn).

Een deel van de tentoonstelling in hal K

"Er kan niet genoeg op gehamerd worden hoe bedenkelijk het voor onze economische ontwikkeling zal zijn, als we hier in Nederland deze achterstand zouden laten voortbestaan, misschien zelfs nog groter laten worden" vervolgde hij, "wij zullen alles op alles moeten zetten om op dit punt in te lopen.

We mogen trots zijn op het bezit van een elektronische industrie, die in het internationale beeld zo'n vooraanstaande plaats inneemt. Via de pro-

Het hoge gezelschap in hal K tijdens de toespraak

duktie van onderdelen en de bouw van computers voor eigen gebruik is men thans zover dat de levering van complete apparatuur aan derden ter hand kan worden genomen.

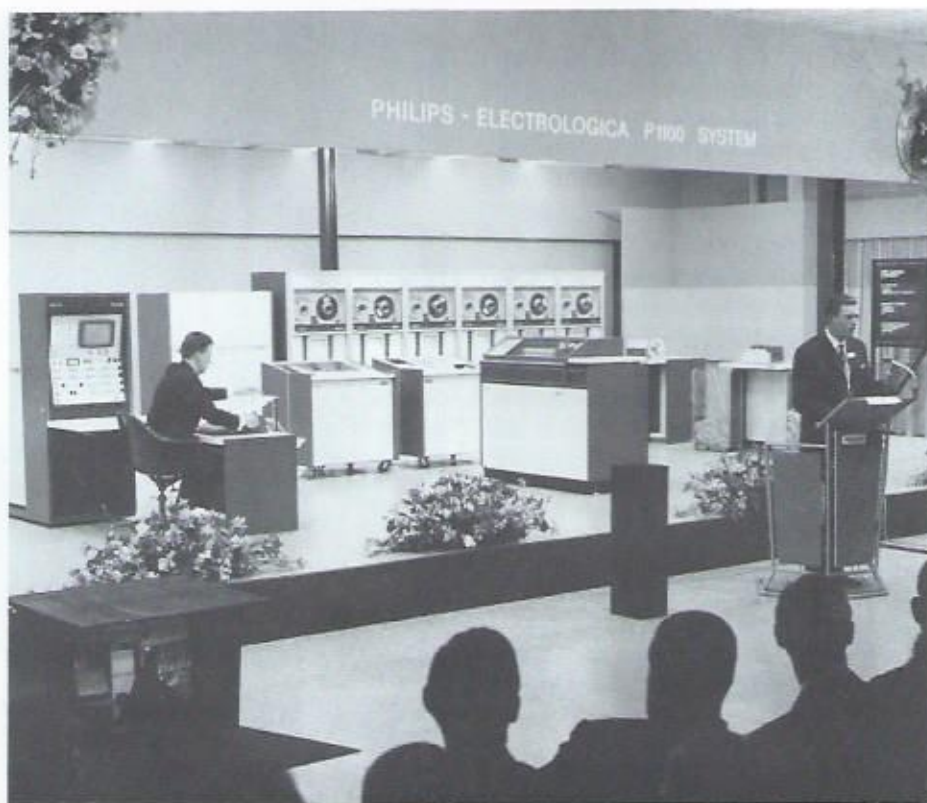
Hier mag met ere de naam van Philips Electrológica worden genoemd. Op grond van uitlatingen van deskundigen heb ik het volste vertrouwen", aldus de minister, "dat het produkt van dit bedrijf voortreffelijk mee zal kunnen komen in de zware internationale concurrentie."

Op zaterdag 15 juni 1986 werd een Open Dag georganiseerd, welke tevens bezocht werd door collega's uit Eindhoven en Rijswijk. Deze gasten kregen aan het eind van de middag in het café-restaurant "Koningin Julianatoren" een broodmaaltijd aangeboden.

Daarna werden zij, met het voltallige personeel uit Apeldoorn, verwacht in het park "Berg en Bos", waar hen een feestelijk programma onder het motto "P1000 en 1 nacht" werd aangeboden.

Het vuurwerk waarmee de feestelijkheden werden afgesloten.

De P1000 configuratie.

De medewerk(st)ers van Philips Electrologica stromen het park "Berg en Bos" binnen.

In het park "Berg en Bos" was ook een kleine kermis ingericht.

Het personeelsgeschenk

Ter gelegenheid van de opening werd in 1986 een inzameling gehouden onder het personeel om het bedrijf een openingsgeschenk aan te bieden.

Besloten werd tot aanbieden van een vijver met fontein, met een eigentijdse symboliek:

In de tijdovergang van zeevaart naar ruimtevaart speelt de computer een grote rol. Vandaar dat de verbinding tussen de vijver (het water in het algemeen) en de ruimte (de lucht) wordt gevormd door de fontein.

De fontein wordt bestuurd door de wind en geeft daar de richting van aan. Als symbool van alle oude technieken moet de ring met windrichtingsteken worden gezien als het wiel, dat met behulp van vier spaken wordt gedragen door de kegel. De kegel symboliseert de technische vooruitgang.

Rondom de fontein is laag een ring aangebracht, die het water de vijver inspuist via 80 openingen over 360° verdeeld. Door de keien op de bodem van de vijver ontstaat dan een stromingseffect, waardoor het geheel een dynamische illusie krijgt.

Op 12 juni 1968 werd het ontwerp van het geschenk symbolisch aan de heer Y. Jorna overhandigd door de initiatiefnemer de heer J. Korse.

Door de snelle groei van het bedrijf en het vele werk heeft de realisering van dit geschenk lang op zich laten wachten. Drie jaar na de opening werd het geschenk op 2 juni 1971 aan de voorzitter van de Ondernemingsraad, ir. J.N. van Hall, als vertegenwoordiger van het bedrijf overgedragen.

Noot:

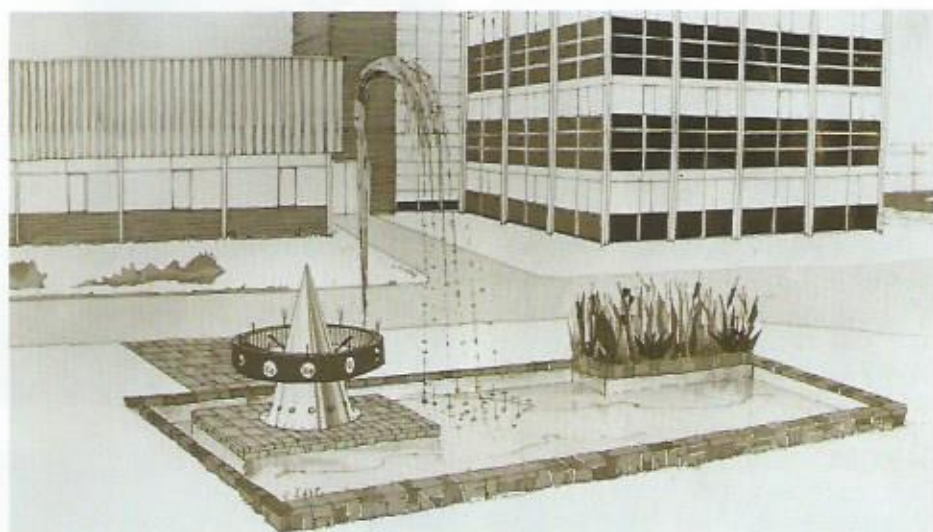
Bozen tongen beweren overigens dat er een parallel is te trekken tussen de vormen van de fontein met diens watervoorziening naar de vijver en de hiërarchie in ons bedrijf.

De top (van de kegel) is gelijk aan de top (van ons bedrijf). Die top doet niet mee.

De middelste ring is gelijk aan het middenkader. Die "waait met alle winden mee".

De waterstralen uit de onderste ring kunnen in relatie worden gebracht met de overige medewerk(st)ers van ons bedrijf. Die werken altijd!

Maar... dat alles berust natuurlijk op een misverstand!

Het oorspronkelijke plan, in het grasveld voor gebouw A, terzijde van gebouw F.

Direkt na de overdracht, voor gebouw R.

De P1000 serie

De P1075.

Deze machine was het kleinste lid van de P1000 familie, geschikt voor middelgrote bedrijven, die (zoals de brochure van 1971 zegt) de gebruiker alle voordelen van een moderne en snelle "derde generatie" computer bood tegen een bescheiden prijs.

De P1075 kende drie modellen met respectievelijk een geheugeninhoud van 32k, 48k of 64k octaden. De machine had een cyclustijd van één microseconde en kon voor toepassingen die een extra grote en snel toegankelijk opslag van informatie nodig hadden een vaste disc unit aansluiten met een geheugencapaciteit tot 480 miljoen octaden! De machine kon worden geprogrammeerd in Autocode, RUG en COBOL.

De P1100.

Deze machine was de eerste in hogere rangorde na de P1075. De centrale machine was gelijk aan die van de P1075, maar had een hogere invoer/uitvoer snelheid en kon naast de op de P1075 gebruikte programmeertalen tevens in FORTRAN en ALGOL worden geprogrammeerd.

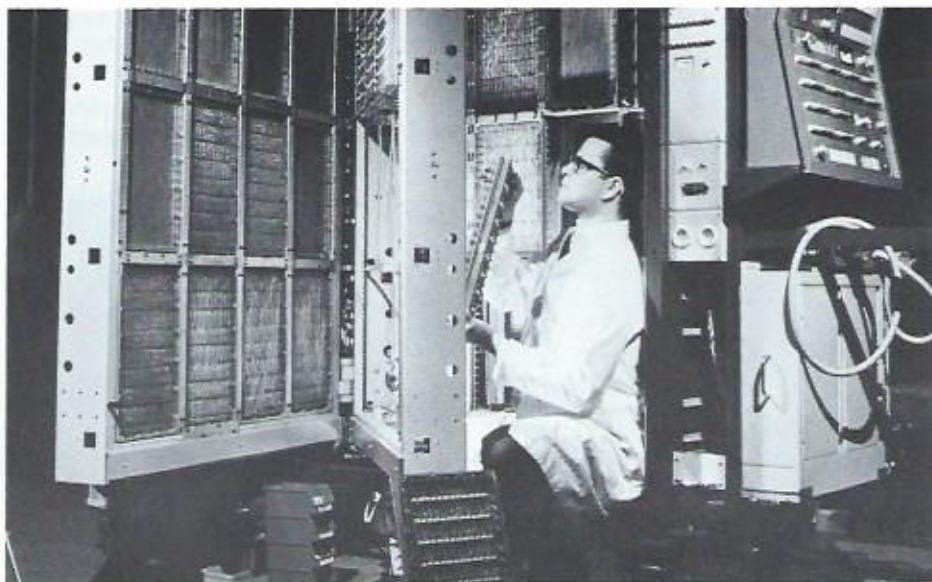
Daardoor was het mogelijk de op de P1100 in gebruik genomen programma's te draaien op de P1200 en P1400 systemen.

De P1200.

De derde machine binnen de P1000 serie en de eerste stap naar grotere computers was de P1200 met een minimum geheugen van 64k, een geheugen van 128k en maximaal een geheugen van 256k.

Elk model kon worden uitgebreid met geheugen modules met een capaciteit beginnend bij 0,5M en doorlopend tot maximaal 14M (M = 1.048.576 octaden).

Als programmeertalen konden Autocode, RUG, FORTRAN, COBOL en ALGOL worden gebruikt.

Een blik in het inwendige van de P1000.

Een opstelling van de P1400.

De P1400.

Dit was de grootste van de P1000 familie. De P1400 werd geleverd met een minimale geheugencapaciteit van 128k, een capaciteit van 256k en een maximale capaciteit van 512k.

Ook deze machines konden worden uitgebreid met geheugenmodules van minimaal 0,5M tot maximaal 14M. Dezelfde programmeertalen als voor

de P1100 en P1200 werden op dit systeem gebruikt.

De machines uit de P1000 serie moesten in een stofarme omgeving worden geplaatst met een constante gematigde temperatuur en een juiste vochtigheidsgraad. De enorme hoeveelheid kabels die voor de aansluiting van de randapparatuur noodzakelijk was, werd onder de "zwevende" vloer weggevoerd.

Belangrijke bezoekers

Mr. P. van Vollenhoven op bezoek.

In april 1982 bracht de heer P. van Vollenhoven een bezoek aan het bedrijf in Apeldoorn. Hij liet zich uitvoerig voorlichten over personal computers en tekstverwerkers, omdat het secretariaat van Paleis Het Loo in de aanschaf ervan geïnteresseerd was.

In mei 1982 bezochten Jhr. Beelaerts van Blokland (burgemeester van Apeldoorn) en de heer Krol (wethouder Arbeidszaken) het bedrijf. Op de foto de beide heren in gezelschap van de heer Stam (directie) tijdens een rondleiding in het democentrum van gebouw R.

Het contact met Burgemeester en Wethouders van Apeldoorn is altijd uitstekend geweest. Geregeld brengt een delegatie van B&W een bezoek aan het bedrijf. Zij wordt dan voorgelicht over de stand van zaken, nieuwe producten en sociale aspecten als werkgelegenheid e.d.

In oktober 1986 bracht het voltallig college van B&W een bezoek aan het bedrijf in Apeldoorn.

B&W van Apeldoorn krijgen uitleg. Van links naar rechts: de heren Buyserd (wethouder), Vriezen (wethouder), Hubers (burgemeester), Bos (wethouder), Westerdal (gemeentesecretaris) en mevrouw Buis (wethouder).

Burgemeester Jhr. Beelaerts van Blokland (links).

UNIDATA avontuur

Toen Philips in 1963 overging tot het oprichten van eigen computerbedrijf, lagen daar verschillende argumenten aan ten grondslag. Philips wilde een vooraanstaande plaats op de wereldmarkt voor electronica behouden en diende zich daarom zelf met de technologische ontwikkelingen op computergebied bezig te houden.

Daarnaast ontstond binnen het concern een sterke behoefte aan computergebruik. Uit concurrentie-overwegingen leek het van belang afhankelijkheid van derden voor computers zo beperkt mogelijk te houden.

Philips werd echter in de loop der tijd geconfronteerd met de realiteit van de internationale computermarkt.

De opbouw van een interessante, tot de concernwinst bijdragende, positie op die markt was van het begin af al moeilijk te beschouwen.

Een initiele eigen ontwikkeling werd troef in een reeds vanaf het begin beoogde internationale samenwerking.

Na dertien maanden onderhandelen haakte Philips in op de reeds bestaande samenwerking tussen de Duitse Siemens en de Franse CII (Compagnie Internationale pour l'Informatique). Dit vormde het startpunt van de associatie UNIDATA N.V., als een Europees alternatief voor de Amerikaanse IBM.

De oprichting van UNIDATA (4 juli 1973 in Den Haag) betekende het in de waagschaal stellen van reeds gevestigde marktposities van elk der drie partners.

UNIDATA haalde slechts 10% van de IBM omzet in computers. In 1974 werd door de drie partners tezamen rond een half miljard toegelegd op computers. Door het besluit van de Franse regering om CII te koppelen aan Honeywell werden deze offers groter en viel het samenwerkingsverband uit elkaar (september 1975).

Philips trok de consequenties, stopte de ontwikkeling en produktie van middelgrote computers en concentreerde zich op office computers. Door gaan zoals voor de samenwerking zou een te zware belasting betekenen voor het concern.

Het vergaren van computerkennis heeft Philips in de loop der jaren miljoenen gulden gekost.

Om het voortbestaan van de Philips computeractiviteit veilig te stellen dienden ingrijpende maatregelen te worden getroffen. Er ontstond namelijk een werkgelegenheidsprobleem voor ruim 2000 mensen in Nederland. Er werd een algehele personeelstop voor het concern in Nederland afgekondigd. Eerst moest in Den Haag en Apeldoorn gezocht worden naar goede invullers van elders in het concern bestaande vacatures.

Eerst eind juni 1975 kon binnen Data Systems niet meer aan de vraag worden voldaan.

Rond de jaarwisseling van 1977 op 1978 waren ruim 1400 mensen uit Den

De ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst. Links tekent Dr. ing. B. Plettner namens Siemens, in het midden tekent Jhr H.A.C. van Riemsdijk namens Philips en rechts tekent de heer M. Barré namens CII.

De hele huisstijl werd aangepast. De kleuren blauw en grijs verdwenen en werden vervangen door bruin en okergeel. Niet alleen aan het nieuwe logo maar ook aan het uiterlijk van de nieuwe systemen was dit te merken.

Haag en Apeldoorn afgevloeid door vertrek naar elders (598), overplaatsingen binnen het concern (675), non-activiteitsregeling (113) en W.A.O. (23).

De "stok achter de deur": het geven van ontslag lijkt bij handhaving van het tot dan gevoerde afbouwbeleid niet meer noodzakelijk.

Uiteindelijk zal in de -200-actie een tiental personen langs deze weg het bedrijf verlaten.

De -200 actie

Hoe was het ook al weer?

Begin 1980 leek het erop dat we het reeds lang nagestreefde doel: het overschrijden van het break-even point zouden halen. In de loop van dat jaar deden zich echter grote tegenvallers voor (terugvallende omzet in de voor ons zo belangrijke office computers) dat er weer verliezen ontstonden.

Eerder geleden verliezen konden tot dan door de concern centrale gedragen worden. Maar in 1980 kon dat niet meer, omdat het Philips concern de winsten over de hele linie zag teruglopen.

Om de toekomst van Data Systems zeker te stellen moest er het een en ander gebeuren. Bijvoorbeeld:

- De doublures in onze produktlijnen moesten eruit.
- We gingen alleen produkten maken en inkopen, waarmee we de nodige groei op de markt konden realiseren.
- De organisatie diende te worden aangepast, zodat allerlei touwtrekkerij tussen de produkt divisie en de landen vermeden werd.
- De kosten moesten drastisch worden teruggebracht.

En nog veel meer.

Een team - bestaande uit mensen van Data Systems, de Concern Centrale en van het bureau McKinsey - maakte een analyse van Data Systems.

Het rapport van McKinsey mondde uit in een uitvoerige bordmededeling van de direktie in juli 1981. Daarmee was nog lang niet alles in kannen en kruiken. Het management moest zich nog gedetailleerd over de konsekwenties buigen.

Naast een serie beleidsuitspraken ten aanzien van de produktactiviteiten en het bepalen van de verantwoordelijkheden, kwam de herstructurering van Data Systems aan bod. Duidelijk was dat op nagenoeg alle fronten maatregelen dienden te worden genomen om

zo snel mogelijk uit de verliezen te komen. Hieruit volgde de beslissing om de capaciteit van de vestiging Apeldoorn met ongeveer 200 arbeidsplaatsen terug te brengen.

Op maandag 13 september 1982 werd aan de betrokken medewerk(st)ers medegedeeld dat hun functie kwam te vervallen. Er werden acties in gang gezet om de betrokkenen aan ander werk te helpen. Via Personeelszaken werden contacten gelegd met andere produkt divisies, de kring van fabrikanten in de regio en het Gewestelijk Arbeidsbureau.

Een vacaturebank werd ingericht op F-parterre.

Een toetsingscommissie, samengesteld uit vertegenwoordigers van de onderneming, werd benoemd. De ondernemingsraad trad op als adviseur c.q. "advocaat" van betrokken personeelsleden, die dit wensten.

De beste manier om te vermoeden wat kan komen, is te herinneren wat geweest is.
(G.S. Halifax).

Uiteindelijk ging het om geen 200 maar 145 personen, waarvan er 25 in aanmerking kwamen voor een zgn. 57 1/2 regeling. Voor de overige 120 kon voor het overgrote deel een oplossing worden gevonden. Helaas diende voor een tiental personen ontslag te worden aangevraagd via het GAB.

Een nare periode, waarvan de terugslag nog geruime tijd merkbaar was. Het ligt gelukkig achter ons en hopelijk zal een dergelijke actie nooit meer noodzakelijk zijn.

De vacaturebank op F-parterre.

Brand!... Brand?... Brand!!!

Vrijdag 6 april 1984.

De dag die ons nog lang in herinnering zal blijven. De dag waarop gebouw F in vlammen opging. Een letterlijk "roet-zwarte" dag voor Data Systems. Maar ook een positieve dag, omdat weer eens te meer bleek waartoe we met z'n allen in staat zijn.

De brand werd in de vroege ochtenduren ontdekt (twintig minuten over zeven). Om half negen al kwam het sein: Brand meester!

Gezien de omvang van de brand een uitstekende prestatie van de gezamenlijk optredende brandweerkorpsen van de Gemeente Apeldoorn en de AHV.

Er waren vanzelfsprekend heel wat problemen, die om een snelle oplossing vroegen. De eerste prioriteit had daarbij het probleem van de huisvesting. Dankzij onze goede buur Centraal Beheer kon al vanaf zaterdagmorgen worden beschikt over gebouw AH. Dit was in allerijl door CB schoongemaakt en van meubilair voorzien!

Personeelsleden van de in F gevestigde afdelingen trokken het oudste pak aan en poogden alles wat nog bruikbaar was uit de puinhopen te redden. Een tijd van improvisatie volgde. Hele archieven waren in rook opgegaan!

Maar... we klaarden de klus.

Wat overbleef is de wetenschap dat we in tijden van nood ons mannetje kunnen staan. Dat we ons met z'n allen niet door zo'n tegenslag terneer laten slaan.

De brand was heel vervelend, maar er bleek toch dat onze organisatie een dergelijke calamiteit snel en efficiënt kan aanpakken. Dat is heel waardevol, en geeft ons ook goede hoop op de toekomst.

De walm en kwalm tijdens de brand.

Zo'n "ashoop" is een triest gezicht.

Dit was eens een keurig kantoor!

Heropening gebouw F

De herstellwerkzaamheden in gebouw F in volle gang.

Op woensdag 6 maart 1985 werd tijdens een sobere plechtigheid in de centrale hal de heropening van gebouw F een feit.

Mr. ir. F.C. Rauwenhoff (voorzitter van de hoofddirectie NPB), die de opening verrichtte, zei in een toespraak: "Iedere organisatie mag gemeten worden in kwaliteit aan de wijze waarop zij aan ongebruikelijke gebeurtenissen het hoofd kan bieden. Ik vind het een geweldig compliment waard, zoals Data Systems de brand en de gevolgen daarvan heeft opgevangen.

Onmiddellijk na de brand werd de draad weer opgepakt. Het bedrijf draaide weer, er werden geen orders verloren en de ontwikkelingen liepen door."

Op het moment dat de brand plaatsgreep werd een oplossing gezocht voor het steeds dringender wordende ruimteprobleem. De herbouw van F bood een uitweg hiervoor: de opbouw op de derde etage kon worden afgebroken en een volledige etage werd ervoor in de plaats gebracht.

Het leefmilieu binnen het gebouw diende te worden opgekrikt. Dit werd gedaan in een stijl die over het hele complex paste. Een inhaalplan van achterstallig onderhoud was namelijk opgesteld en zou direct na het herstel van gebouw F worden uitgevoerd. Daar is inmiddels het grootste deel van gerealiseerd.

Bij de keuze van materialen en kleuren is steeds de behoefte van de bewoners in het oog gehouden. Het interieur moest ruimtelijk werken en een lichte atmosfeer ademen. Er diende een omgeving te worden gecreëerd van een langere waarde. Ervaringen opgedaan in gebouwen van TAY-glasvezelfabrieken, PD Magnetics en Philips Aviation, leidden tot de keuze van de drie tinten blauw, die voor de deuren, de wanden en de stroken boven de ramen zijn gebruikt.

Philips staat vooraan op het gebied van de huisvesting van zijn personeel, zeker voor wat betreft de schone, nette, ordelijke indruk die bezoekers daarvan krijgen.

De renovatie van de vloeren leverde voor de interne post veel overlast op.

Het AIB (Architecten en Ingenieurs Bureau) is er erg veel aan gelegen om de werkomgeving - vanuit de mens benaderd - op een hoog niveau te trekken. Men is daar in F en de overige gebouwen zeker in geslaagd.

Renovatie

Een van de duidelijkste voorbeelden van de vernieuwing als gevolg van het inhaalplan achterstallig onderhoud is de situatie in hal L. Nog maar slechts een krap jaar terug was hier nog de Repro gevestigd.

Begin 1987 werd deze verplaatst naar gebouw C en begonnen de voorbereidingen tot de aanleg van een filmzaal annex demonstratieruimte en diverse kantoren plus een vergaderruimte.

Eerst ontstond een enorme puinhoop voor er enige tekening in de zaak kon komen. De kantoren zijn inmiddels sinds augustus 1987 in gebruik.

De filmzaal kwam eerst in december beschikbaar.

De demoruimte wacht nog op de installatie van verschillende systemen.

Voormalige repro-afdeling.

◀ De nieuwe demoruimte.

▼ De "chaos" in hal L.

Integratie TS-DS

Op 5 februari 1981 deelde ir. N. Rodenburg namens de Raad van Bestuur mee dat ".....gezien de technologische ontwikkelingen en de ontwikkelingen op marktgebieden, die bestreken worden door de telecommunicatie-activiteiten van de HIG (Hoofdindustrie-groep)-TDS (Telecommunicatie en Defensie Systemen) en de HIG-Data Systems, het noodzakelijk geacht wordt tot een grotere samenhang te komen tussen deze beide activiteiten in het concern.

Een meer uitgewerkte uitspraak werd gedaan in de mededeling van 4 april 1984: "Reeds langere tijd wordt er gestreefd naar een nauwere samenwerking tussen de Product Divisions Telecommunication Systems en Data Systems.

Een beleidsraad, onder voorzitterschap van de heer G. Jeelof, werd ingesteld om voorwaarden te scheppen teneinde tot een betere onderlinge afstemming te komen op het gebied van zowel het produkt- als het marktbeleid van de betrokken Product Divisions.

Dit heeft inmiddels geleid tot het systeem-concept "SOPHOMATION" waarmee Philips op integrale wijze aan de huidige en toekomstige behoeften van zowel grote als kleine gebruikers van communicatie- en informatiesystemen tegemoet komt.

Nu de samenwerking met AT & T op het gebied van telefonie en transmissie gestalte heeft gekregen, ligt het, na overleg met de betrokken directies, in het voornemen van de Raad van Bestuur om de activiteiten van de Product Divisions Telecommunication Systems en Data Systems te integreren binnen één Product Division.

Omdat binnen TS tot dan toe nauwelijks contact had met de eindgebruiker ontbrak binnen de TS organisatie een structuur, die internationaal in staat was om op eindgebruikers gerichte service te verlenen.

Data Systems beschikte wel over zo'n organisatie. Het lag dus voor de hand om van die organisatie ook binnen TS gebruik te gaan maken.

Begin 1983 werd gestart met een programma van uitwisseling van informatie, het introduceren van nieuwe functies en afstemming met andere professionele product divisies.

In 1984 werd Service als eerste activiteit binnen TDS geïntegreerd, nog voor de start van de totale integratie TS-DS.

Kort daarop volgden groepen als Marketing Communications en Documentation and Training.

Tenslotte werd per 1 september 1984 de heer J. Pelgrom benoemd tot algemeen directeur en voorzitter van de directie van de Product Division Telecommunication Systems naast zijn functie van algemeen directeur van de Product Division Data Systems met als voornaamste taak aandacht te besteden aan het scheppen van voorwaarden die een samenvoeging van de beide Product Divisions mogelijk maken.

De rol van TDS-Apeldoorn nu en in de toekomst

G. Bindels

In deze uitgave zijn voldoende verhalen wat er allemaal is gebeurd gedurende het 25-jarig bestaan van de vestiging Apeldoorn. Het lijkt me daarom nuttig dat ik een poging doe aan te tonen waar Apeldoorn staat in het Philips Concern en wat voor rol deze vestiging speelt binnen TDS.

TDS is in een portfolio analyse gedurende 1986 door de Raad van Bestuur tot core business verklaard; dit betekent dat TDS een van de hoekstenen van Philips is en dat zonder deze activiteit Philips zijn business strategie niet succesvol kan implementeren. Binnen TDS is de business groep "Business Systems" core: je kunt wel zeggen het is de core van de core.

Apeldoorn is de hoofdzetel van Business Systems. In deze business unit is meer dan 60% van de activiteit van TDS geconcentreerd.

Zonder Business Systems kan TDS niet bestaan. Dat betekent aan de ene kant dat we een enorm belangrijke rol hebben in Apeldoorn, aan de andere kant is dit een zware uitdaging; met andere woorden als de business strategie van Business Systems niet goed uitpakt heeft TDS geen kans van slagen. Het beleid voor Business Systems wordt in Apeldoorn bepaald. We moeten dus allemaal onze schouders onder ons beleid zetten om het succesvol te implementeren; een zware taak maar het kan, daar heb ik geen moment twijfel over.

Ook al wordt het beleid in Apeldoorn bepaald, de activiteiten zijn over de hele wereld verspreid. Zo'n 20.000 mensen werken in commerciële en technische activiteiten.

In Apeldoorn is binnen de Business Unit "Business Systems" de produktgroep DS gehuisvest, met produkt centres in Montreal, Eiserfeld, Järfälla en Parijs. In Apeldoorn is de ontwikkeling van Unix systemen gehuisvest. Ook worden de kaarten voor Unix

systemen en voor de 4000 hier geproduceerd.

Van het slagen van de 9000 hangt in de toekomst ongeveer 50% van de omzet van Business Systems af.

Alhoewel we enige vertraging hebben opgelopen, hebben we dankzij de inspanning van onze medewerkers momenteel een systeem ter beschikking waarmee we de hele wereld kunnen laten zien wat we kunnen.

Maar we zijn er nog lang niet. We moeten er nu allemaal met elkaar een succes van maken. Dat kan zeker niet als we blijven zeuren over wat er allemaal nog beter kan. Natuurlijk blijft er nog veel te doen maar nu moeten we eerst verkopen wat we hebben en moeten we in ons succes geloven. Iedereen in Apeldoorn, in Zweden, in Montreal, in Parijs en in Eiserfeld moet trots zijn op de P9000. Zij hebben allemaal flink bijgedragen.

Maar laten we niet vergeten dat Apel-

G. Bindels.

doorn ook de vestiging is van SSS/PSG en van Service. Deze twee afdelingen hebben een fikse bijdrage geleverd aan het feit dat de DS activiteit sinds 1984 weer in de zwarte cijfers zit. En u kunt er zeker van zijn dat deze twee afdelingen "leading edge" blijven. Ook de meeste stafafdelingen zijn in Apeldoorn gevestigd. We vergeten toch vaak welke belangrijke bijdrage deze afdelingen leveren en zullen moeten blijven leveren.

Last but not least is het hoofd Marketing en een groot gedeelte van de marketing mensen in Apeldoorn gehuisvest. We zullen onze marketing zwaar moeten versterken willen we onze stevige doelstellingen in de komende jaren waarmaken. We hebben de laatste jaren al behoorlijk in de opbouw van marketing geïnvesteerd.

Er is belangrijke voortgang geboekt, maar we zijn er nog lang niet. Om onze ambitieuze marketing strategie volledig te implementeren moeten we nog een heleboel training in onze jonge veelbelovende medewerkers stoppen, moeten we job rotation met onze NSO's nog beter in gang zetten en zullen we ook nog een bepaalde hoeveelheid professionals van buiten moeten aantrekken. Samen met het heel goed funktionerende Area Management, dat grotendeels ook in Apeldoorn gevestigd is, moet Marketing voor ons succes in de markt zorgen.

Ik wil niet sluiten zonder gezegd te hebben dat ik trots ben op het team in Apeldoorn. Zonder ons wat anderen helemaal op de achtergrond te stellen, wil ik speciaal benadrukken dat ik bijzonder trots ben op onze jonge mensen, die qua qualificatie, motivatie en inspanning een voorbeeld zijn. Laten we er allemaal met elkaar op letten dat we deze jonge mensen goed begeleiden en hen de nodige uitdagingen geven. Zij zullen ons danken door van Apeldoorn een langdurig blijvend succes te maken.

Sophomation historie

W. Hoekstra

In 1981 werd in een directievergadering van Corporate ISA, Data Systems en Telecommunication Systems de strategie m.b.t. kantoorautomatisering besproken. Dit om de totale concern-inkoop strategie op dit gebied vorm te kunnen geven.

Besloten werd tot een gemeenschappelijke DS + TS projectgroep die in januari 1982 voor het "Corporate Committee on Office Automation", de gecombineerde stuurgroep voor zowel Corporate ISA als Corporate Communications, een gedetailleerde presentatie verzorgde waarin de gecombineerde DS + TS strategie tot uitdrukking kwam. Via alle deelnemers aan deze activiteit werd in principe al een inhoudelijke basis gelegd voor de integratie van de beide produkt divisies.

Deze integratie liet echter nog enige tijd op zich wachten, mede doordat bij TS de samenwerking met AT & T nog vorm moest krijgen. Al spoedig kreeg deze gezamenlijke strategie de naam SOPHOMATION waarna een aantal produkten in Hilversum een daarmee verwante naam kregen (bijv. SOPHO-SWITCH).

Ook aan de kant van DS werd niet stil gezeten. In 1984 werd op de Hannover Messe SOPHOMATION gepresenteerd als het "Leit-motiv" voor Philips' totale benadering van de kantoorautomatisering en communicatiemarkt.

Een van de belangrijkste redenen voor deze marktbenadering was het tot uit-

drukking brengen van de continuïteit van onze produkten (migratie) enerzijds en het samen kunnen bouwen van onze produkten tot gecombineerde systemen anderzijds (integratie).

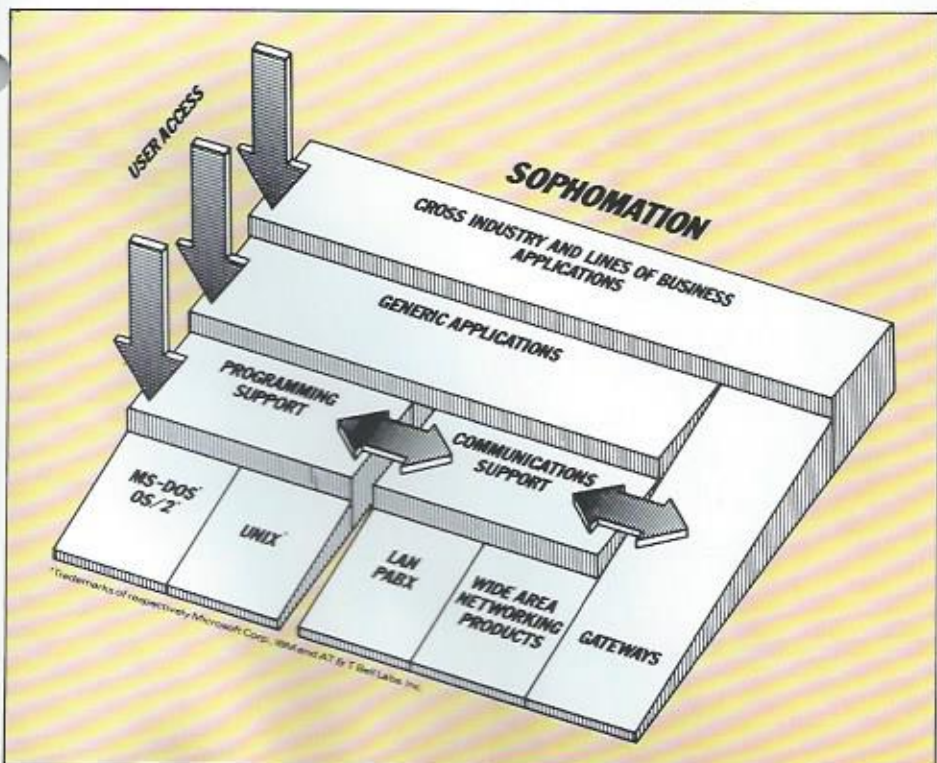
Dit laatste punt werd nog eens extra benadrukt doordat in het begin van 1985 het Business Communication deel van TS met DS integreerde tot TDS.

Intern is aan deze architectuur steeds verder vorm gegeven. Thans zijn heel duidelijk de belangrijkste bouwstenen van deze informatie-technologie-"lego" zichtbaar.

Intelligente werkstations zijn Personal Computers; de mini-computers zullen allemaal het UNIX-Operating Systeem gebruiken, m.a.w. P9000 heten, en in het communicatiegebied vormen de digitale SOPHO-SWITCH naast standaard lokale netwerken basis bouwstenen.

Thans wordt deze architectuur verder uitgebreid met software-"legostenen". Uit bovenstaande moge duidelijk zijn dat SOPHOMATION niet een produkt is maar een raamwerk voor de samenhang van onze produkten; en dat het net als zijn produkten een voortdurende ontwikkeling/verbetering/uitbreiding ondergaat.

Via SOPHOMATION ontstaat dus een "lego systeem" met de TDS-BS' hardware en software produkten als basis bouwstenen. (zie schets).

Stroop niet alleen uw mouwen maar ook uw broekspijpen op als uw arbeid dat noodzakelijk maakt. (Turkije).

Winteravondlezingen

Om meer geïnformeerd te zijn over uiteenlopende onderwerpen, die binnen het Philips concern van belang zijn, werden in het winterseizoen geregeld winteravondlezingen georganiseerd. In doorsnee waren er zo'n 300 toehoorders (medewerk(st)ers en eventueel hun huisgenoten).

Een illustratie van de lezing "Philips en de Ruimtevaart" van de heer Van Otterloo, coördinator Ruimtevaart bij Signaal Hengelo.

De heer F.L. van den Brand (Sociale Zaken Eindhoven) tijdens zijn lezing over het "Sociaal beleid in de jaren 80".

Het onderwerp "Philips en de Ontwikkelingslanden" werd toegelicht door de heren Ramaer (Hoofd Bureau Internationale Betrekking en uit Eindhoven) en Pijs (Bedrijfsleider Fabricage Proefcentrum Utrecht). Door Apeldoornse medewerkers werden welwillend voorwerpen uit die landen beschikbaar gesteld voor een tentoonstelling in kantine S.

Management Information Meetings

In het verleden werd eenmaal per maand in een bijeenkomst in de filmzaal van R-parterre het kader geïnformeerd over beleidsbeslissingen, nieuwe ontwikkelingen en de stand van zaken. Thans wordt deze informatie schriftelijk verspreid via de MIM-distributielijst. Bij ingrijpende veranderingen wordt het gehele personeel in de kantine nader geïnformeerd of wordt alsnog de MIM ingelicht, ervan uitgaande dat de afdelingschefs de informatie aan hun medewerk(st)ers doorgeven.

TDS-PI bijeenkomst in kantine S.

Open dagen

Als goede traditie werden (en worden) eens in de 2 à 3 jaar Open Dagen georganiseerd, waarop de medewerk(st)ers en hun huisgenoten langs een uitgebreide route kennis kunnen nemen van de uiteenlopende activiteiten van onze vestiging.

Computerspelletjes doen het altijd.

Ook hobbies van medewerkers spelen een rol.

De Algemene Hulpverlening demonstreert haar kunnen.

Helihaven

Jarenlang beschikten we in de vestiging Apeldoorn over een eigen helikopterhaven. Eerst was dit vliegveldje gelegen op het eigen terrein waar nu gebouw AH op is gebouwd.

Vervolgens - na de bouw van AH - lag het veld daar waar nu het SPB-complex te vinden is.

Na de bouw van SPB werd het veld verlegd naar het grote grasveld achter de gebouwen O en X.

De helihaven van nu voldoet niet meer aan de eisen die de Rijksluchtvaartdienst aan helihavens stelt en is dan ook afgekeurd.

Zo er al personenvervoer per helikopter moet plaatsvinden, dan gebeurt dat nu in vluchten op Teuge of Deelen.

De helikopter tegen de bosrand langs de Arnhemseweg.

Interne communicatie

In november 1979 werd de eerste DATIST aan de medewerk(st)ers van Data Systems thuisgestuurd.

Daarmee ging een lang gekoesterde wens naar een eigen blad, waarin alle wetenswaardigheden over ons bedrijf en zijn medewerk(st)ers te vinden zouden zijn in vervulling.

Gedurende zes jaar diende het blad niet alleen als communicatiemiddel tussen management en medewerk(st)ers. Het trachtte ook een brug te slaan tussen bedrijf en thuiswacht.

Met ingang van januari 1986 wijzigde het blad in TELE.DATIST, dankzij de integratie met PI.

Het uiterlijk en de inhoud veranderden, en wel in die mate dat veel Apeldoorners met weemoed aan de DATIST van weleer blijven terugdenken. Een brok eigen herkenning ging voor hen verloren.

Contact na pensioen

Gepensioneerden tijdens het slotdiner van de eerste dagtocht.

Sinds 16 januari 1985 worden door ons bedrijf activiteiten georganiseerd voor gepensioneerde werkn(e)em(st)ers. Een Nieuwjaarsbijeenkomst in januari en in de (late) zomermaanden een gezamenlijke dagtocht.

De herinnering is een vorm van ontmoeting. (Gibran).

De groep gepensioneerden bij een bezoek aan kasteel "De Haar" in Haarzuilens.

Enkele gepensioneerden in geanimeerd gesprek tijdens de na-borrel op de nieuwjaarsbijeenkomst.

Intern overleg

In 1967 werd de eerste Ondernemingsraad van Philips Electrologica geïnstalleerd. Toentertijd was de heer Jorna voorzitter van de OR. Dat hield in dat in het overleg direct met de top-directeur van het bedrijf gesproken kon worden. En dat was in een snel groeiend bedrijf zeker een voordeel. Er zullen heel wat zaken zijn besproken die ook in deze tijd in het intern overleg aan de orde komen. Gesprekken over de te volgen strategie, de doelstellingen en daarbij uitgezette beleidslijnen zijn altijd actueel.

Hedentendage is de structuur van ons bedrijf een andere dan in de begintijd. In de tussenliggende 21 jaren zijn er kleine en grote problemen de revue gepasseerd. Bij de oplossing daarvan heeft het Intern Overleg steeds een niet onbelangrijke rol gespeeld. Er is wel eens ernstig verschil van mening geweest, waardoor een relatie tussen OR en onderneming was verstoord. Maar ook was er de eensgezindheid. Maar altijd was er aan beide zijden de wil om er samen iets goeds van te maken.

Na de splitsing in TDS-PI en PTDSN heeft elk van deze bedrijfsonderdelen een eigen OR benoemd.

De OR van TDS-PI is niet alleen samengesteld uit de Apeldoornse personeelsbezetting. Zij kent ook leden uit Hilversum. Gezamenlijk toetsen zij evenals de OR-leden binnen PTDSN het door de directie van TDS gevoerde beleid. Namens ons allen.

De OR van 1967.

De huidige OR-PTDSN.

De huidige OR-TDS-PI.

**Wie het verleden niet vergeet,
beheerst de toekomst.
(Ssu-ma Ch'ien).**

Boerenkoolfuif

Een reeds lang bestaande traditie is de op een van de eerste dagen van het nieuwe jaar plaatshebbende Boerenkoolfuif. Het voltallige personeel komt dan in kantine S bijeen, wisselt nieuwjaarswensen uit en luistert naar de jaarrede(s) van de directie. De bijeenkomst wordt besloten met een gezamenlijke boerenkoolmaaltijd.

Door de grote belangstelling moet op de onmogelijkste plaatsen worden gegeten.

Zelfs in de gangen nabij kantine S zijn voor de boerenkoolmaaltijd de tafels gedekt.

In de rij voor de boerenkool met worst.

Een en ander verloopt in zeer informele sfeer.

CWQI-acties

De heer Van der Sleet (directie PTDSN) overhandigt de CWQI Award 1985 aan de heer Valentin (Fabrikage leiding).

De heren Tensen (directie TDS-PI), Van der Sleet (directie PTDSN) na de overhandiging van de CWQI Award 1987 aan de heer Van den Bosch (Ontwikkeling) in gesprek met enkele medewerkers.

De Company Wide Quality Improvement acties die enige jaren geleden in het concern van start zijn gegaan hebben ook in de vestiging Apeldoorn hun resultaat gehad.

Als eerste afdeling die actief inspeelde op de door CWQI experts aanbevolen aanpak, startte de Fabrikage van een tweetal studiedagen met werkgroepen die de diverse aspecten van het kwaliteitsplan op de eigen praktijk gingen toepassen.

Een verbetering in kwaliteit en vermindering van de doorlooptijd waren hiervan onder andere de resultaten.

In 1985 kreeg deze afdeling de Quality Award.

Een half jaar nadat de Fabrikage inspeelde op de CWQI actie ving binnen de afdeling Ontwikkeling een soortgelijk proces aan.

Een en ander resulteerde hier in de toekenning van de Quality Award 1987.

Beurzen

In de 25 jaar van ons bestaan zijn we vanzelfsprekend overal in Europa op beurzen present geweest. Op een jaarlijks terugkerende beurs als die van Hannover, de eerste waar we met de produkten van Philips Electrológica in 1968 in de openbaarheid traden.

Of op een eenmaal in de vier jaar plaats hebbende beurs, zoals de Telecom '87, de laatst bezochte grote presentatie, waar we met de produkten van het totale SOPHOMATION concept aanwezig waren.

Een regelmatige presentatie via de grote Vidiwall trok veel belangstelling.

Bedrijfsbeveiliging

In den beginne was de taak van de afdeling Bedrijfsbeveiliging nog betrekkelijk eenvoudig. Het complex aan de Molenstraat was te overzien. Daar kon het werk nog door slechts enkele bewakingsbeambten worden verricht.

Het complex in Beekbergen ontwikkelde zich echter zo snel, dat de afdeling Bedrijfsbeveiliging wel mee moest groeien. Het personeel van deze dienst heeft wisselend "onder" Bedrijfsbeveiliging Eindhoven en de produkt divisie gestaan.

Er was eerst één ingang, later waren het er zelfs drie.

De Noordpoort - bij het parkeerveld aan de Laan van Malkenschoten - werd enige tijd na de verkoop van de "kam" gebouwen aan Centraal Beheer - definitief gesloten.

De Zuidpoort werd verbreed, zodat het goederen- en personenvervoer beter in en uit kunnen rijden. Voor een betere controle werden twee slagbomen geplaatst en een wachthuisje voor de op de drukke tijden buiten de loge dienstdoende beampte.

Het personeel werd aangevuld met twee waakhonden, die 's nachts tijdens de ronden worden ingezet.

De kennel is gebouwd achter de loge aan de Oude Apeldoornseweg (Hoofdpoort), die dag en nacht bezet is en waar de chef van de dienst zijn kantoor heeft.

In deze loge wordt via monitoren ooggehouden op de "grenzen" van ons bedrijfsterrein. Hier is ook de computer geplaatst, waarmee door de dienst de voor haar noodzakelijke gegevens worden bijgehouden.

Onplezierige ervaringen ten aanzien van het omgaan met de binnen het bedrijf beschikbare informatie, hebben ertoe geleid dat sinds oktober 1987 een draagplicht voor het persoonlijk legitimatiebewijs is opgelegd.

Bewakingsloge aan de Hoofdpoort.

De personeelsvereniging

In een nieuw, snelgroeiend bedrijf ontstaat al snel de behoefte om gezamenlijk uitjes en sportieve activiteiten te ondernemen.

Eerst worden er zo hier en daar wat dingen ad hoc georganiseerd, maar later wil men dat tocht wat meer gestructureerd aanpakken.

Binnen Philips Apeldoorn werd dan ook in 1966 een personeelsvereniging opgericht, die nu nog steeds met ruim 1200 leden een bloeiende vereniging is.

De verkiezingsresultaten voor de benoeming van het eerste bestuur, bestaande uit de heren Kienhuis, Korse, Molier en Storm.

Algemene Hulpverlening

Een uitgebreide oefening van de brandweer en EHBO-ploeg in april 1980.

De voltallige brandweer/EHBO-ploeg in het nieuwe sportterrein.

Levende have

Algezien van een flink aantal konijntjes, wat zwervkatten, veel eksters, koolmeesjes en roodborstjes, loopt en liep er nog veel meer aan levende have rond op ons terrein.

In april verblijdde ons de poes aan de Hoofdpoot met vier speelse jongen.

Zij vonden allen een goed tehuis bij dierenminnende medewerk(st)ers.

De poes zelf is inmiddels naar het privé adres van een van de mannen van Bedrijfsbeveiliging verhuisd.

Een mezenmoeder nam in mei 1981 het besluit haar jongen uit te broeden in de fietstas aan de fiets van de heer Korse (in de stalling aan de Zuidpoort).

In 1983 werden bij de Bedrijfsbeveiliging de Duitse herder Riks en de bouwier Bica in dienst genomen.

De schapen en lammetjes van J. v.d. Berg - onze "ex" automatenman - waren jarenlang goede vrienden met zijn Noorse fjordenpaarden, die allen op de weide aan de Laan van Malkenschoten mochten grazen.

Ideeënbus

Bijzondere presentaties

Bij de laatste Ellistedentochten (1985 en 1986) beheerde Philips Leeuwarden een tweetal verzorgingspunten langs de route. Op de foto passeert Evert van Benthem het door Apeldoorn geleverde Spandoek.

Tijdens de wereldkampioenschappen afdalen/slalom in Sankt Moritz (1974) verzorgde Philips de uitslagen. Een public relations officer droeg tijdens deze WK steeds een rugschild met een reclameboodschap, duidelijk zichtbaar voor de ruim 10.000 bezoekers.

Tijdens het bezoek van de Paus aan Polen in 1987 verzorgde Philips Apeldoorn een presentatie van het Hotel Management Systeem en van Cash Desk in het perseentrum te Warschau.

In de achter ons liggende jaren zijn er heel wat ideeën bij de Ideeënbus ingediend.

De allereerste beloning werd in december 1967 uitgereikt door de heer Jorna. Uit zijn handen ontving de heer J.J. van Hulsteyn een beloning voor het idee een betere methode in te voeren om moeilijk bereikbare draadeinden te vertinnen.

In 1967 werden in totaal drie van de veertien ingediende ideeën beloond en wel met een totaal bedrag van f 175,—. De totale besparing uit deze drie ideeën bedroeg f 1.000,—.

Toegegeven dat is niet veel, maar destijds kon je toch nog wel iets meer doen met een gulden dan tegenwoordig.

In twintig jaar (1967 - 1987) werden in totaal 3.783 ideeën ingediend, waarvan er 862 voor een premie in aanmerking kwamen.

Een totaal bedrag aan premies van f 370.261,— werd in die jaren uitbe-

taald, waaronder een aantal maximale beloningen zoals die van de heer Vlottes die in 1981 uit handen van de heer Stam een bedrag van f 12.500,— ontving. Hij diende voor het eerst van zijn leven een idee in.

De totale besparing die door de invoering van de aangedragen ideeën bereikt, bedroeg over die twintig jaar het aardige sommetje van f 3.220.624,—. 29 inzenders ontvingen de zilveren ideeënbus hanger/speld, 15 de gouden en 14 de gouden met brilliant.

Al met al een resultaat dat er mag zijn.

De heer Van Hulsteyn ontvangt de eerste beloning.

Bedrijfsopleidingen

In de beginjaren was het voor PCI noodzakelijk niet alleen gebruikers van de P1000 te leren hoe met deze computer om te gaan, maar ook de eigen medewerk(st)ers dienden daarvoor te worden opgeleid.

De software opleidingen zijn rond 1976 voor het overgrote deel overgebracht naar Den Haag. De hardware opleidingen, speciaal gericht op de opleiding van service personeel, hebben nog steeds plaats onder verantwoordelijkheid van de afdeling Training en Documentatie van Customer Service Apeldoorn.

Naast de specifiek op ons vakgebied gerichte cursussen, verzorgd door respectievelijk CS-T&D en SSS-D&T, organiseert de afdeling Bedrijfsopleidingen meer algemene cursussen zoals talenpractica, opleiding Bedrijfskunde en dergelijke.

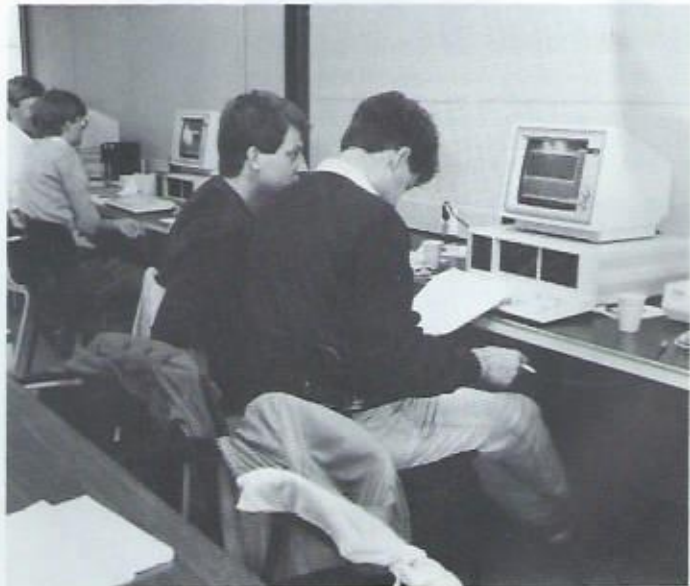
Deze afdeling speelt tevens een belangrijke rol bij de Programmeropleiding voor schoolverlaters, die in samenwerking met het Gewestelijk Arbeidsbureau door Philips Apeldoorn wordt gegeven.

Eén van de eerste Autocode cursussen, gegeven door de heer F.H.L. Pieters (1968).

Cursus Bedrijfskunde door de heer J. de Boer (1972).

Een groep schoolverlaters aan het werk op de P3100 (1985).

Mijlpalen

Een 25-jarig jubileum is een belangrijke mijlpaal in ons bestaan. Zo ook voor de computeractiviteit van TDS. In die 25 jaren zijn er echter nog andere mijlpalen bereikt. We noemen er enkele:

1. De aanstelling van het 2048ste (binaire getal!) personeelslid, de heer T.H. Kaal.
2. De overdracht van de 325ste P450 machine door de heer P. Stam (Industrial Management) aan de heer J. Moerenhout (Marketing) op 2 mei 1980.
3. In juni 1981 werd het 30.000ste P300 systeem overgedragen aan de luchthaven in Graz (Oostenrijk).
4. Een mijlpaal voor de Business Unit Desk Equipment: in november 1983 liep de 500.000ste pocket memo (een LFH 517) van de band.
5. Een van onze laatste mijlpalen was de vrijgave van het P9000 systeem en de overdracht daarvan in december in 1986.

Er waren er ongetwijfeld meer, al was het maar het voor het eerst overschrijden van de nullijn in 1985. Maar we pretenderen niet volledig te zijn. Er is veel bereikt, maar... er zijn nog vele mijlen te gaan en mijlpalen te halen.

Een album is iets dat men tenslotte toeklapt met enige weemoed. (Senryu).

Personeelswinkel

Betrekkelijk kort nadat in 1965 de Oude Apeldoornseweg het uit de gebouwen A, B, C, E en O bestaande complex van de Philips Computer Industrie betrokken was, werd in de kop van gebouw A bij de hoofdingang in één kamer de Personeelswinkel ingericht.

Allereerst onder het beheer van mevr. F. Schuiling, later met assistentie van mevr. L. Geldof en de heer Th. Hageman.

In hoogtijdagen, bijvoorbeeld in de decembermaand, verkaste de naaste buurman tijdelijk naar een andere kamer, de tussenwand werd dan verwijderd, de toonbank verplaatst en dan kon de stroom kopers komen!

In het begin van de jaren 70 werd de huidige personeelswinkel aan de Zuidpoort gebouwd. En ruim 10 jaar later geheel gerenoveerd en in een zelfbedieningszaak omgezet.

Ook het assortiment artikelen onderging een verandering. Vroeger was er keuze uit allerlei verlichtingsarmaturen. Vandaag den dag is er niets meer van te zien. Nu maken ook computers deel uit van het pakket.

Het prijsverschil met die in de normale handel was vroeger veel duidelijker dan nu soms merkbaar is.

Ook regels als 1x per 3 jaar een radio per personeelslid doen thans wat oubollig aan.

Toch zijn er nog altijd voordeeltjes te halen, ook in de feestweek, waarin speciaal voor die gelegenheid voor de Apeldoorners bijzondere aanbiedingen in de Personeelswinkel te vinden zijn.

Ga er dus eens kijken. De heer Hageman en zijn team is u gaarne van dienst.

Succes is gemaakt uit volharding. (Hsün Tzu).

Interieur uit de "nieuwe" Personeelswinkel van rond 1970.

En zo zag het er na de renovatie in de jaren 80 uit.

Feestprogramma

Er is onder de verantwoordelijkheid van de jubileumcommissie (bestaande uit de heren Van Bottenburg, Hölscher, Hoving en Meijers) door heel wat mensen hard gewerkt aan een feestprogramma voor de jubileumweek. De volgende activiteiten vinden plaats:

MAANDAG 22 FEBRUARI 1988.

Een feestelijke viering vanaf 16.00 uur in kantine S voor het gehele personeel van de vestiging Apeldoorn.

De organisatie hiervan ligt in handen van mevr. Vincken en de heren Dollé, Hölscher, Kroon en Meijers.

WOENSDAG 24 FEBRUARI 1988.

Vanaf 16.30 uur tot ongeveer 19.00 uur een ontvangst voor externe relaties, eveneens in kantine S.

Met de hulp van een catering bedrijf is de organisatie hiervan in handen van mevr. Vincken en de heren Dollé, Hölscher, Kroon en Meijers.

VRIJDAG 26 FEBRUARI 1988.

Een feestavond in alle zalen van het congrescentrum Orpheus, aanvang 20.00 uur tot circa 1.00 uur, voor het gehele personeel van de vestiging Apeldoorn en de twee vestigingen van PTIS plus gepensioneerden.

Het Dagelijks Bestuur van de Personeelsvereniging (mevr. Vlas en de heren Van den Brom, Christoffels, Klooster en Lenders) heeft deze feestavond qua organisatie in handen.

ZATERDAG 27 FEBRUARI 1988.

Vanaf 10.00 tot 16.00 uur een Open Dag, voor hetzelfde gezelschap als op de feestavond wordt uitgenodigd.

De werkgroep Open Dag, bestaande uit de dames Ludwig, Van Maaren, Sluimer en de heer Van Bottenburg heeft voor de organisatie van deze dag bergen werk verzet.

En dan zijn er nog heel wat anderen die zich voor de viering van ons jubileum inzetten, zoals het personeel van de kantine, technische bedrijven, bedrijfsbeveiliging, Marketing Communications en MC-Support, personeel van deelnemende afdelingen op de Open Dag enzovoorts.

Zij hopen met z'n allen dat het een grandioos feest zal worden en u er met vreugde op zult kunnen terugzien.

Philips Computers 25 jaar in Apeldoorn.

Dank aan allen – medewerkers, oud-medewerkers, leveranciers, klanten, de Gemeente Apeldoorn – die het mogelijk hebben gemaakt deze mijlpaal te bereiken.
De Directie